XV. évfolyam 4. szám. **Ára: 1 forint** 1959. január 22

Szegő Gizi rajza

BÁLI SZEZONBAN…

Átalakítás után

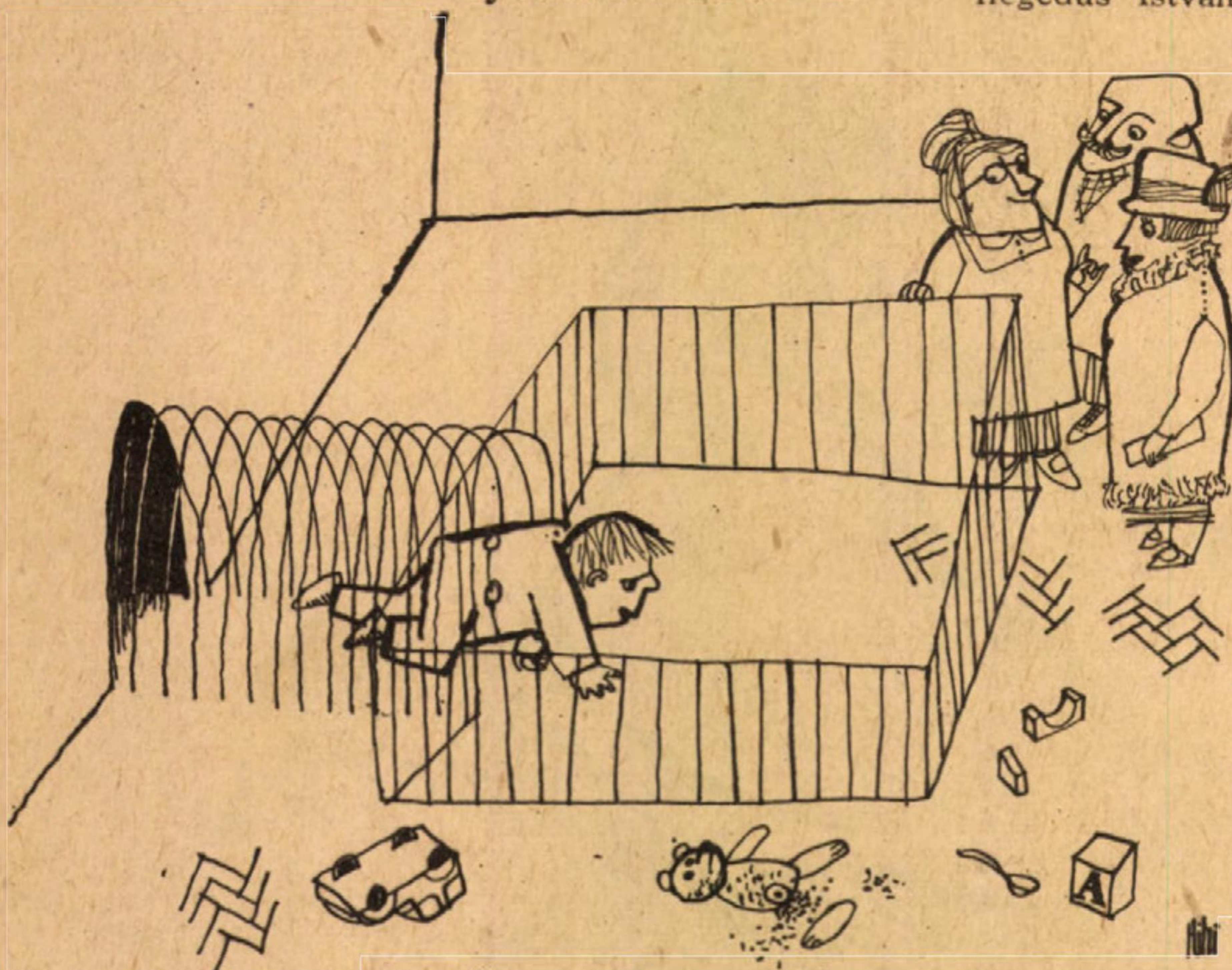
Gerő Sándor rajza

– Tetszik tudni, ez még akkor aludt el, mikor italbolt voltunk!...

Gyermeknézőben

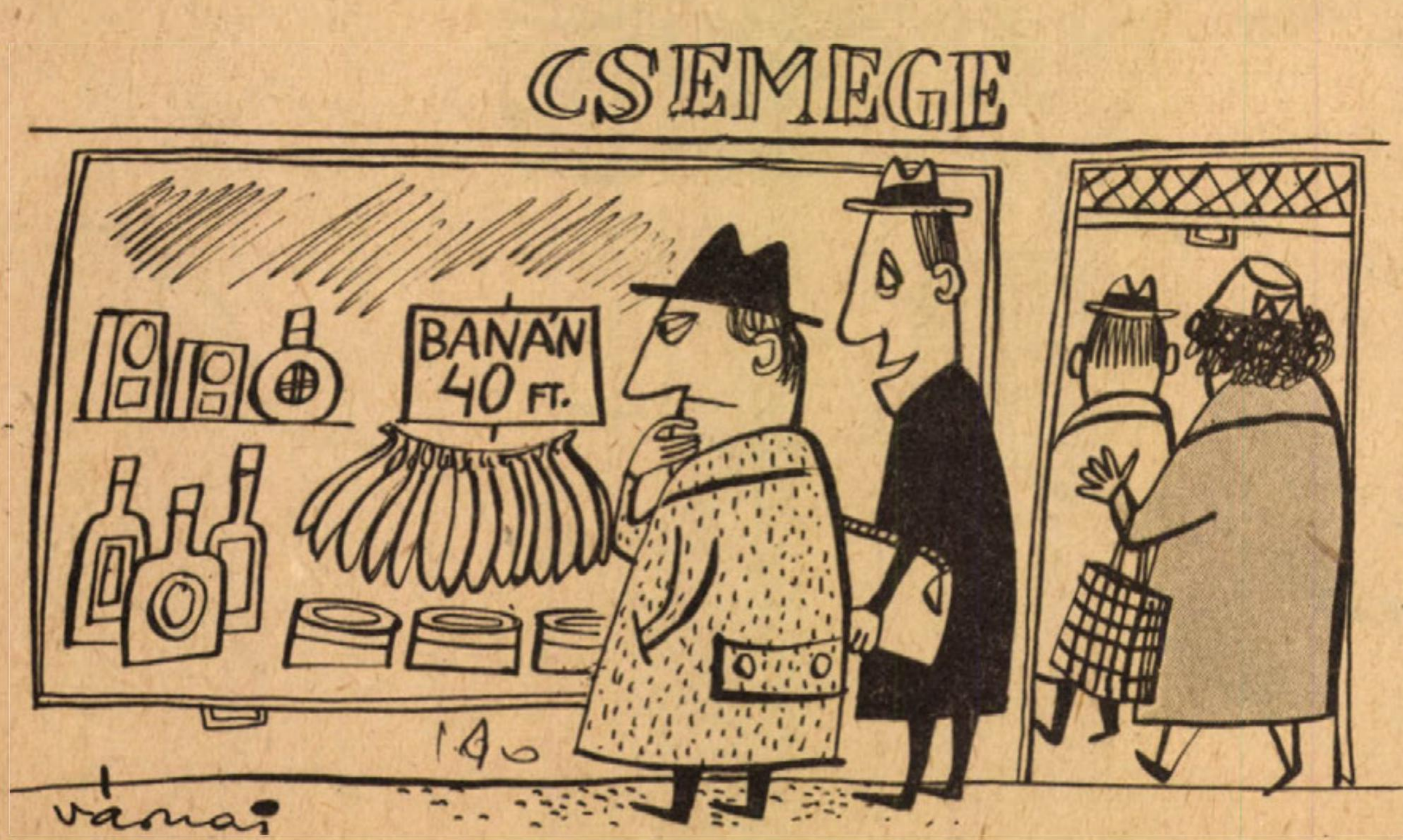
Hegedűs István rajza

– Ő, a mi kis Pityukánk...

Nagy kérdés

Várnai György rajza

– Mit gondolsz, adnak rá OTP-kölcsönt?

Tadeusz Fangrat: apró versikék

Hidd el, drágám, nincsen abban
semmi,
hogy erővel gyenge akarsz lenni.

Szép, üde vagy, mint a virág.
Zengjen rólad lírám dala!
A szépséged
a raffinált
kozmetika diadala.

Elválik az utunk, kedves.
Vas-idegű vagy és bájos.
Én értek a szerelemhez —
s nem vagyok fémesztergályos.

Kettesben, holdfényben,
az építész sétál.
Olcsón, gyorsan, szépen
épül most a légvár.

Varsói kávéház. Víg.
Béget ott sok ürü.
A feketekávé híg,
A levegő sűrű.

Semmisem oly undok
és oly ízléstelen,
mint az, hogy halandók
fején dicsfény legyen.

KIKÜLDETÉSBEN

Ellenőriz, napidíjat számol:
csupa nyereség!
Tárt karokkal várja Bacchus, Ámor
és nincs feleség!

ANYAKÖNYVVEZETŐNÉL

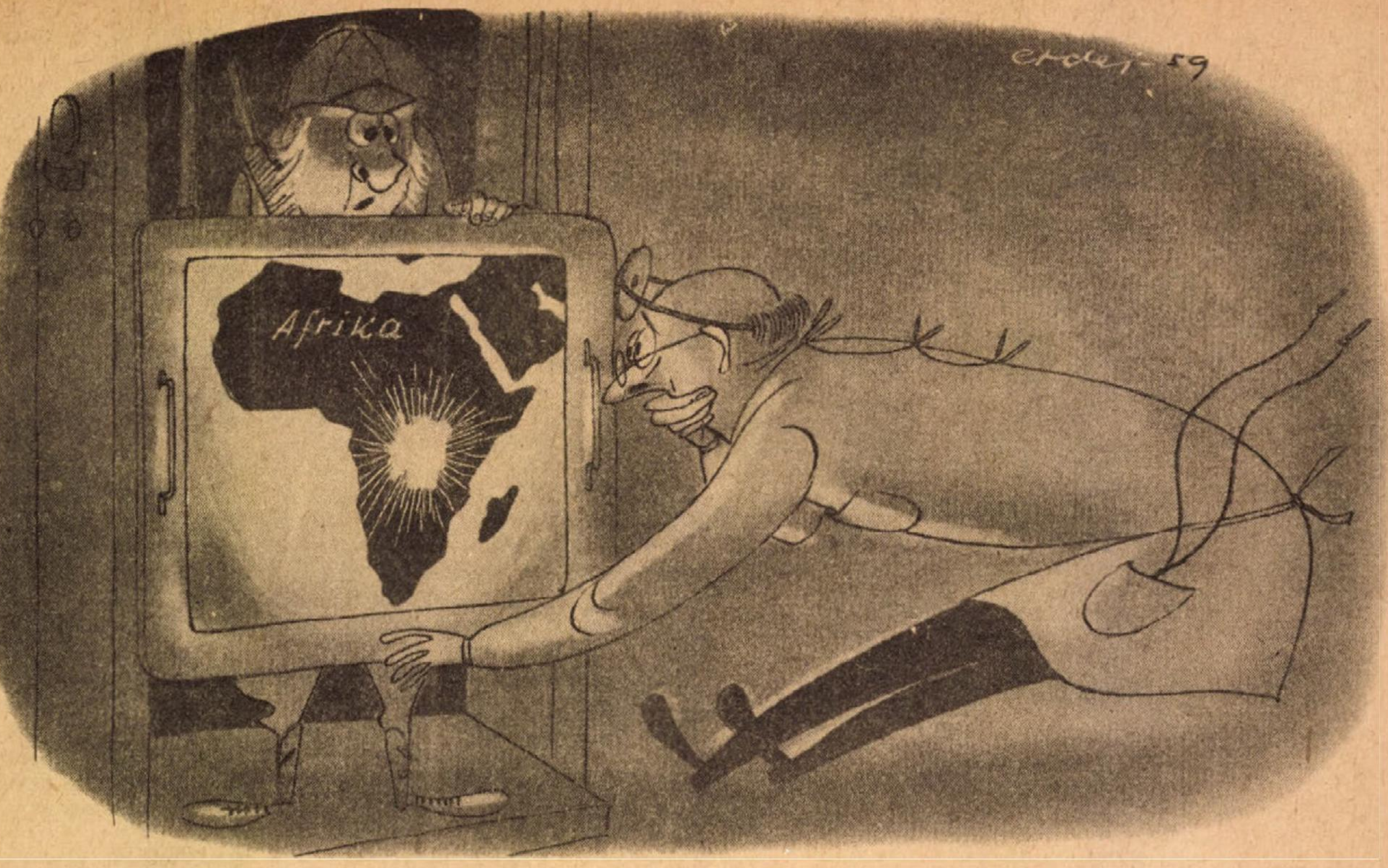
Régi nótám, neked fuccs —
vár a gyűrű és papucs.

(Lengyelből fordította Radó György)

Szerkesztőségünkbe számos olvasónk küld kéziratokat közlés céljára. Minden kéziratot elolvasunk, de bírálatot csak azokra a kéziratokra küldünk, amelyekben a humoros írói tehetségnek jelét látjuk. A meg nem felelő kéziratok megőrzésére nem vállalkozhatunk.

Szegény kis belga panaszai

Erdei Sándor rajza

– Kiterjedt szövődményt látok, uram, a Kongó tájékán… Ezzel még sok baja lehet…

Egy kis nyelvészkedés

Minden az elnevezésen múlik. Ezt nem én találtam ki, mert ilyen okos én nem vagyok. Ezt tudós filozófusok, közgazdászok vagy kötéltáncosok találták ki Angliában vagy Amerikában, már nem tudom egészen pontosan. Csak annyit tudok, hogy szerintük minden bajnak a nyelv tökéletlensége az oka, ha tehát valamit helyesen elnevezünk, akkor az a valami el van nevezve és már nincs több gondunk vele. Ezen az alapon tudós férfiak elnevezték az amerikai kapitalizmus mai formáját, „népi kapitalizmus"-nak. Ez nem vicc, benne áll az újságban. A magyarázat is ott volt hozzá, de azt nem lehetett pontosan megérteni. Mindenesetre a szókapcsolás rendkívül eredeti és meglepő. Eddig volt népi tánc, népi szokás, népi humor, most már van népi kapitalizmus is. Egy azonban biztos, hogy ez a nyelvújítás szédítő perspektívát nyit a jövő felé. Ha van népi kapitalizmus, miért ne lehetne tőkésnyomor és trösztelnök-munkanélküliség? Milyen érdekes lesz, ha majd a tőkések sztrájkot hirdetnek a kibírhatatlanul magas munkabérek csökkentése érdekében és „Részvényt, mammutjövedelmet!" feliratú táblákkal felvonulnak a Wall-streeten, miközben a népi kapitalista rendőrség gumibotokkal fogja gondolkodásukat a helyes mederbe terelni! És milyen megható lesz, ha a tbc., e tipikus tőkésbetegség leküzdése érdekében a vagyonos munkások társadalmi akciót indítanak és minden lap közli majd a nagylelkű milliomos géplakatos arcképét, aki egy heti jövedelmét ajánlotta fel egy új, magaslati szanatórium létesítésére!

Népi kapitalizmus! Csodálatos, vakmerő kifejezés! Képzelem, milyen lajhár-szorgalommal dolgoztak azok a tökfejű bölcsek, amíg ezt a kristályzavaros fogalmat, borjúravaszsággal kieszelték… Mi jöhet még ezután? Nem tudom kitalálni, hiába töröm a fülemet, éjt-napot különválasztva, hollófekete lányszobámban… Demokratikus abszolutizmus? Feudal-szocializmus? Vagy fából vaskarika? Mindenre el lehetünk készülve. Csak elnevezés kérdése az egész. Mert a nyelv mindenre képes. Különösen, ha jól megfizetik.

(g. b.)

Hátha valaki nem ismeri…

Mottó: Nincsenek régi viccek csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

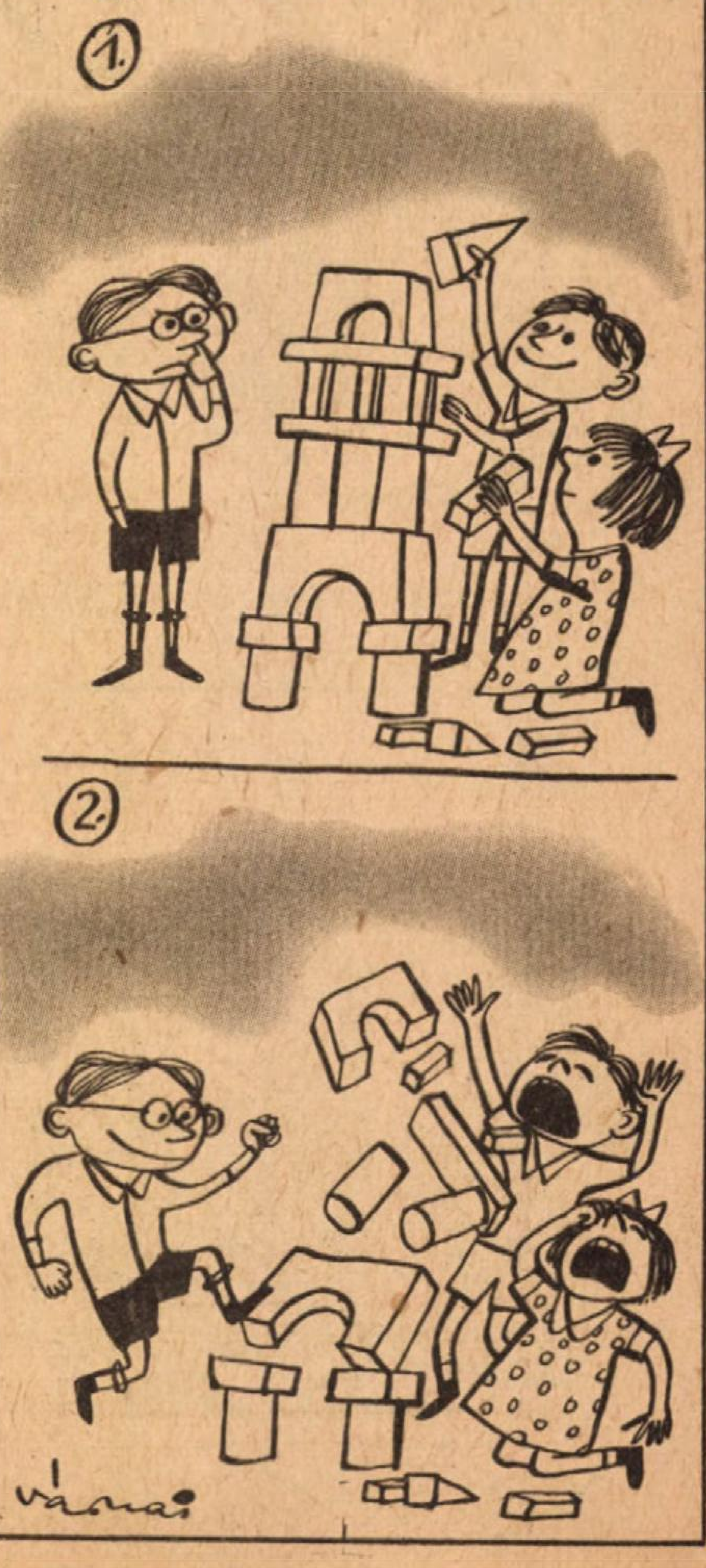
Úgynevezett nagy produkciót mutat be a cirkusz. Csodaszép fiatal nő áll az arénába helyezett oroszlánketrecben. Egy darab cukrot tart a fogai között. Hozzálép az oroszlán és szájával veszi ki a lány szájából a cukorfalatot. Az igazgató harsány hangon hirdeti szét:

– Ezer dollár jutalom annak, aki utána csinálja.

Mélységes csend. Végre megszólal egy hang a karzaton:

– Én utána csinálom. Vigye ki az oroszlánt!

Hogyan születik a kritikus?

Korszerű bébi

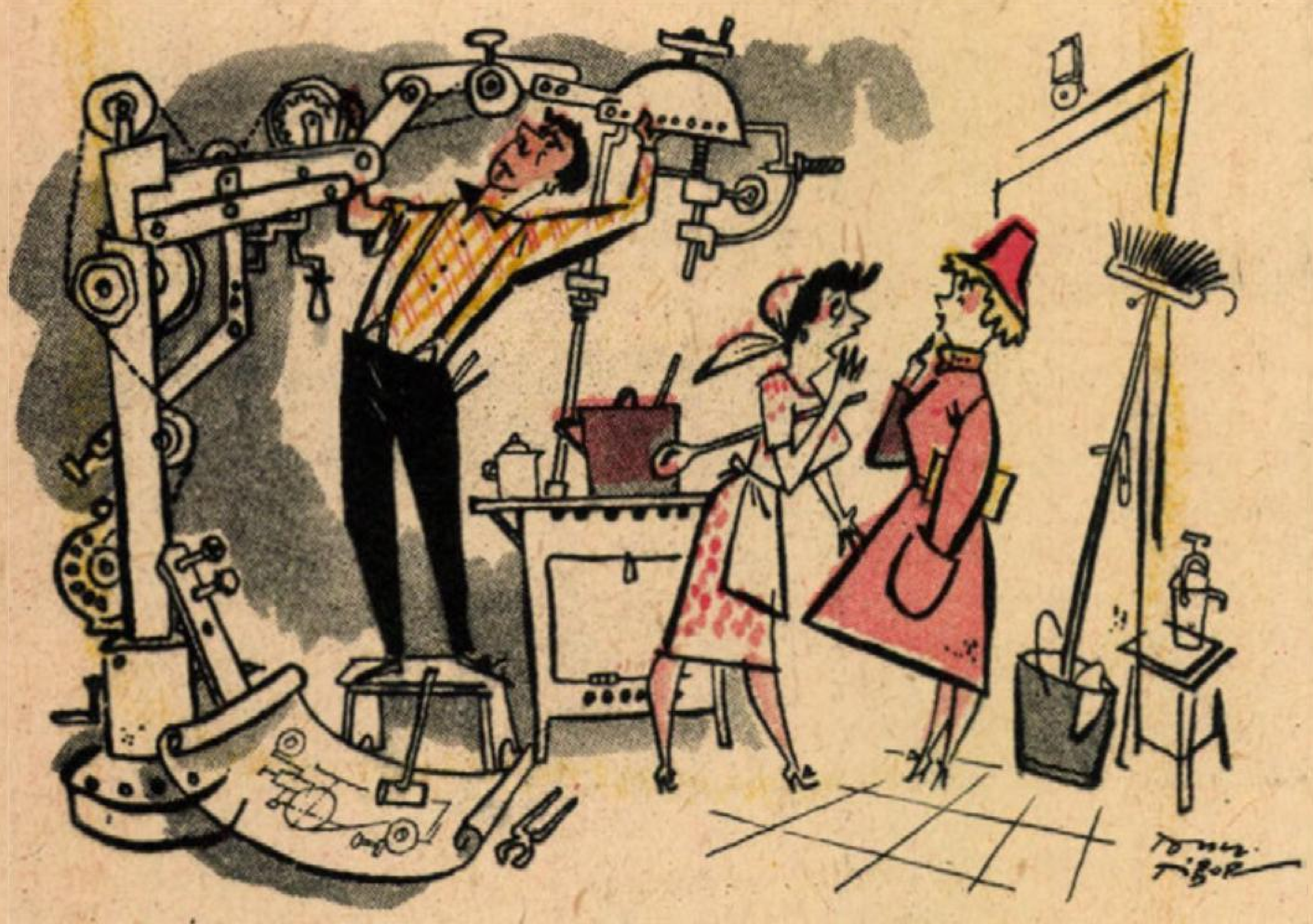
Szegő Gizi rajza

– Rakéta fazonban nem kapható? . . .

Újítóék házatáján

Toncz Tibor rajza

– Nem szólhatok érte, drágám, hiszen ebből élünk! . . .

Hang-vétel és eladás

(Ábránd)

Még karácsony előtt történt a dolog. Bevásároltam. És egyszerre csak ott állt előttem egy finom kis üzlet, ahol látszólag nem volt tolongás; senki nem állt sort semmiért, pedig nyitva volt és kellemes fény sugárzott belőle. Fölötte tábla: *Hang-vétel és -eladás.*

Ez az! Tudtam azonnal. Ide kellett volna már rég bejönnöm! Szóval ilyen egyszerű az egész?!

Enyhe kék fényben úszó helyiségbe léptem. Mennyezetig tele polcokkal, akár egy könyvtár. Holott nem az: a fiókokon apró képek, akár valami jobb óvodában, gyümölcsök, virágok és épületek ábráival, melyek itt bizonyára a decimálás céljait szolgálják. Körülöttem felhajtott gallérú, homályosan ismerős alakok járkáltak csendesen, jólnevelten; kissé titokzatosan.

A pult mögött csinos fehérköpenyes hölgyek álltak, és mixelték a „hangot", a fiókokból előszedett színes porokból, zúgó, rázkódó üvegtartályokban.

– Parancsol egy kis Veres Pétert, féldeci majdnem Solohovval? – kérdezte most épp a kiszolgáló kisasszony egy törzsvendégtől. Majd a pult fölött áthajolva, bizalmasan odasúgta neki: – Van pár csepp Herczegferencem is hozzá! Békebeli! Senki nem mondaná meg, hogy benne van: de megadja azt a kis speciális aromát, amit például a budaiak nagyon keresnek. A hang máris ott kotyogott a pohárban. Öblös volt, erőteljes és sűrű.

Rögtön azután ismerős nőalakot fedeztem fel: a kisasszony unottan vetette oda egyik kolléganőjének: – Szolgáld csak ki te, nyugodtan adhatsz neki zaccot, dupla adagot a sajátjából, átveszi. Hozzá egy kis gyárkémény füstöt, ötvenegyes évjáratú pátosszal és egy komoly adag szirupot a harmincas évek elejéről, ne féltsd! Amilyen ügyes, nem marad a nyakán!

Még végighallgattam egy költő rendelését is: a maga mindennapi betevő fizikai rothadását kérte, metángázzal, de fölötte mégis páraszerűen lebegő optimizmus-habbal, cukrozottan – tekintettel családjára.

Ekkor került rám a sor.

– Bocsánat . . . – dadogtam. – Milyet tetszik tanácsolni?

A kisasszony szánakozva végignézett. – Idáig odahaza csinálta? – kérdezte végtelen megvetéssel, ahogy fodrászok szokták. – Tessék gyorsan rendelni. Csak nem gondolja, hogy én fogom a fejem törni magának?

Aztán megsajnált. Sőt, megtaksált.

– Adok egy kis átlag női szószt – mondta könnyedén –, néhány személyes élmény aromáját is hozzáteszem, hogy lássa, kivel van dolga. Odahaza esetleg ahogy én nézem magát, akad egy pár használt valódi könny, ha azt hidegen belekeveri, de jól behűtve, nehogy csomós legyen . . .

Zúgott a mixerpohár. Táncoltak benne opálosan a cseppek.

– Megkóstolnám – súgtam mohón és szomjasan.

A kisasszony rámnézett fölényesen és széttárta a kezét:

– Hát magán nem lehet segíteni! – mosolygott. – Maga olyat akar, ami magának ízlik?

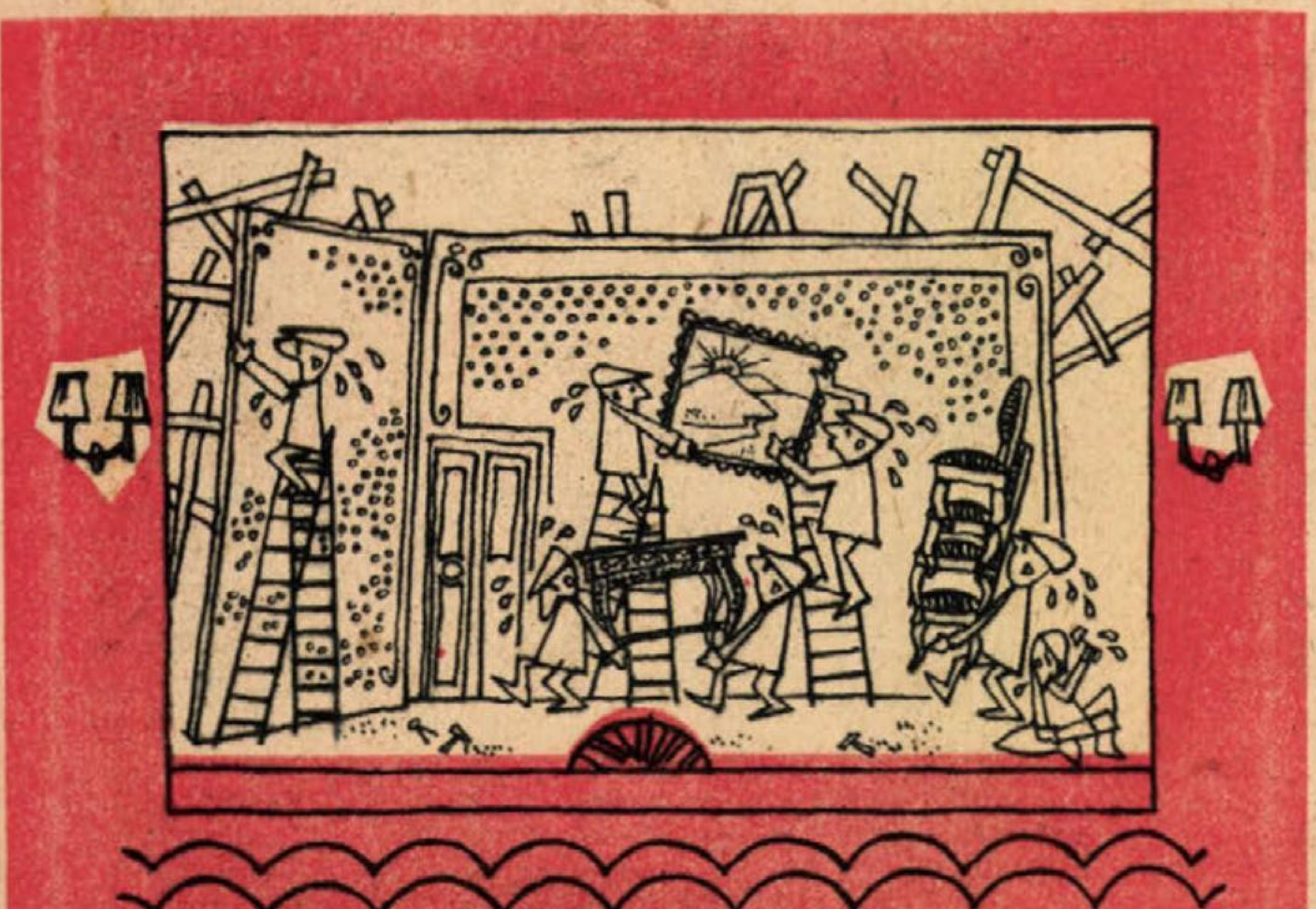
Aztán vállat vont.

– Nem az én dolgom különben – szólt, besöpörte az időmet, három napot szórakozottan visszaadott és egy könnyed mozdulattal a nyakamba öntötte az egészet.

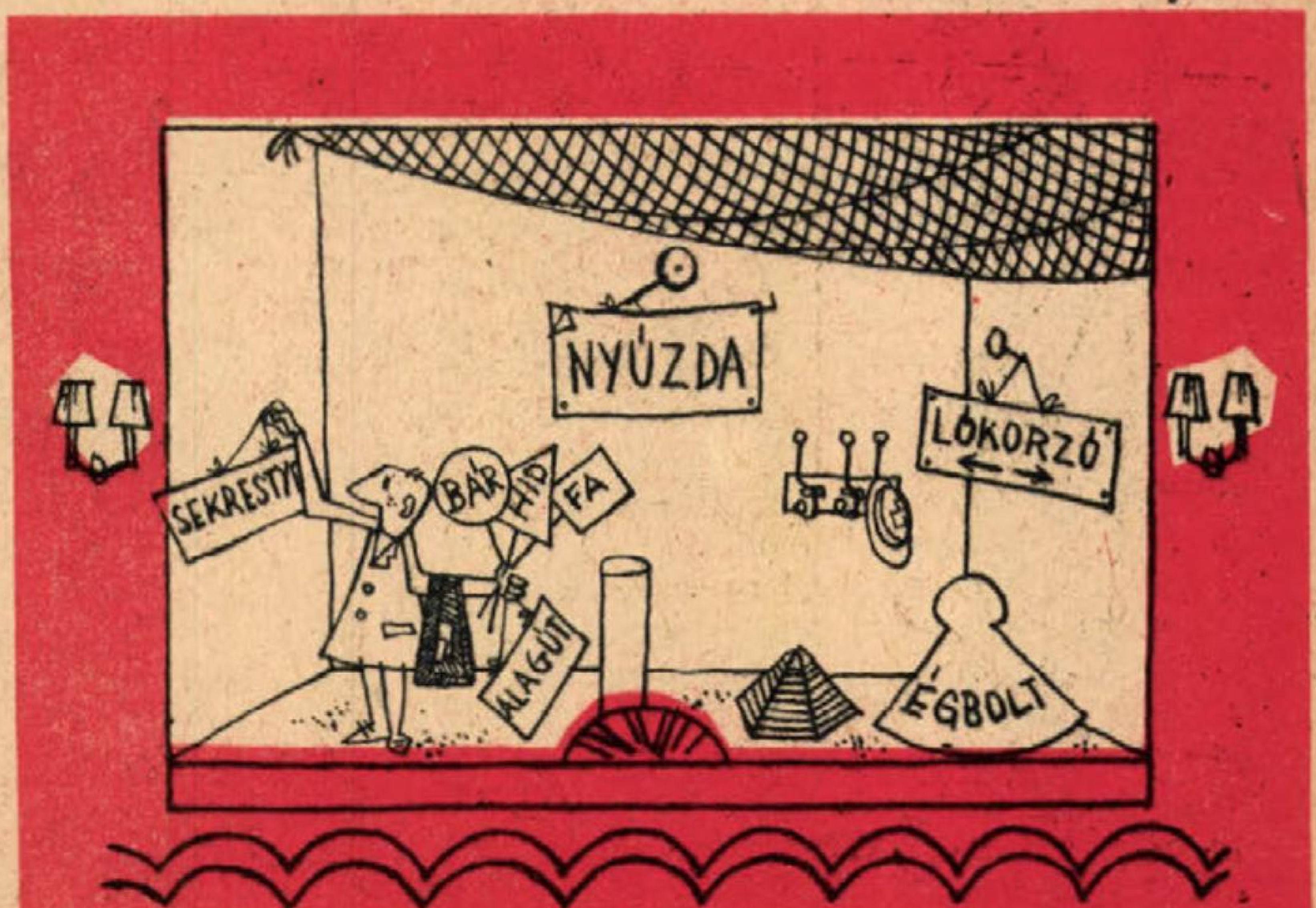
Fedor Ágnes

Díszletezés

Takács Zoltán rajza

régen

ma

egzotikus vers

Némán elmerengtem
A pálmafák tövén,
Előttem banán volt,
Sok furcsa zöld növény.
Színes rongyok fedték
A nők izmos testét,
Fülükben karika,
Arcukon dús festék.
Tikkasztó meleg volt,
Nehéz illatpára,
Tam tamok peregtek
S a dob ritmusára
Szent táncokat jártak
Eszeveszett lázban,
... Ültem a körúti
Zenés kávéházban.

Galambos Szilveszter

mindenféle

A közlekedés fejlődését nem nehéz elképzelni, ha az ember elgondolja, hogy a szovjet űrrakétával a Budapest—London utat 42 másodperc alatt lehet megtenni. Hovatovább az ember már nem u t a z i k valahova, hanem o t t v a n.

•

Batista emlékkönyvébe:
„A diktátor addig hangoztatja, hogy az életét is kész feláldozni az ügyért, míg végül a halálát áldozza fel".

•

Mint lelkiismeretes nevelő, szeretek másokat figyelmeztetni a hibáimra.

•

Mi a kiábrándulás? Tudatára ébredni annak, hogy mások alig jobbak, mint mi.

F. L.

a humor könyvéből

KABOS GYULA, a kiváló magyar komikus, 1923-ban a Belvárosi Színház tagja volt. Egy hűvös márciusi napon fehér vászonruhában jelent meg a színházban. Arra a kérdésre, hogy miért vett nyári ruhát, csak annyit mondott:

— Nyári ruhát vettem fel, mert én már a júniusi gázsimból élek.

ZERKOVITZ BÉLA, a híres magyar slágerkomponista, egy estélyre volt meghívva, ahol egy hölgy megkérte, komponáljon valamit. Zerkovitz leült a zongorához és csakhamar egy gyönyörű valcer melódiái zsongtak a levegőben.

— Kérem — mondta a hölgy —, azt hiszem, ezt a valcert már hallottam.

— Lehet — szólt Zerkovitz —, de nem tőlem.

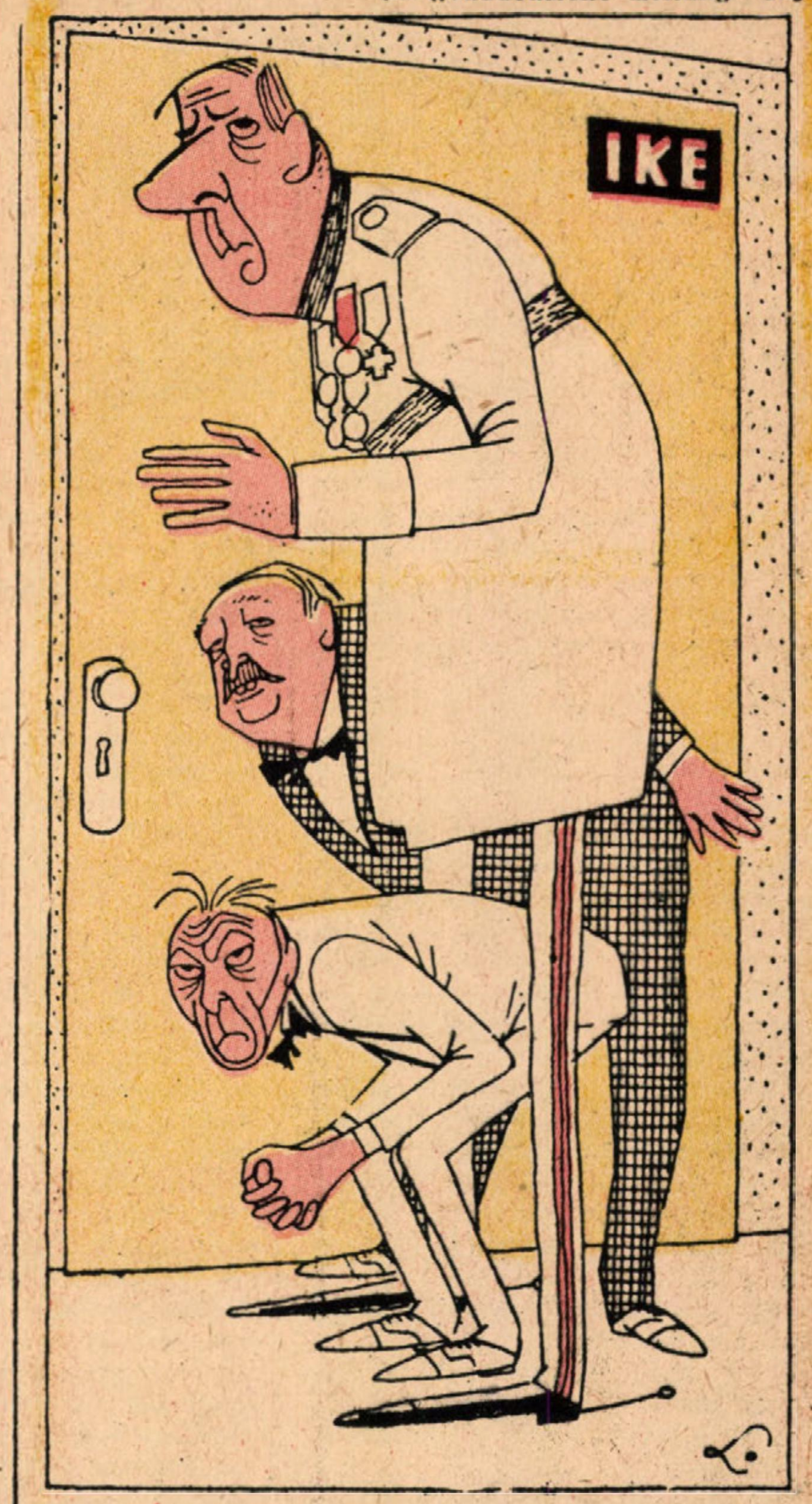
ALBIN VALABRÉGUE, francia bohózatíró, egy este Párizsban a külső boulevardokon sétálgatott, amikor egyszerre elkezdett esni az eső. Kocsiba ugrott s csak miután már egy darabig kocsikázott, jutott eszébe, hogy otthonfelejtette a pénztárcáját. Mit csináljon?... Megérkezve oda, ahová szándékozott, kiszállt és nyugodtan így szólt a kocsishoz:

— Adjon csak egy szál gyufát; egy húszfrankos aranyat ejtettem le a kocsiban.

Amint ezt a kocsis meghallotta, lovai közé vágott és villámgyorsan eltűnt Valabrégue szeme elől.

Mikoján Eisenhowernél

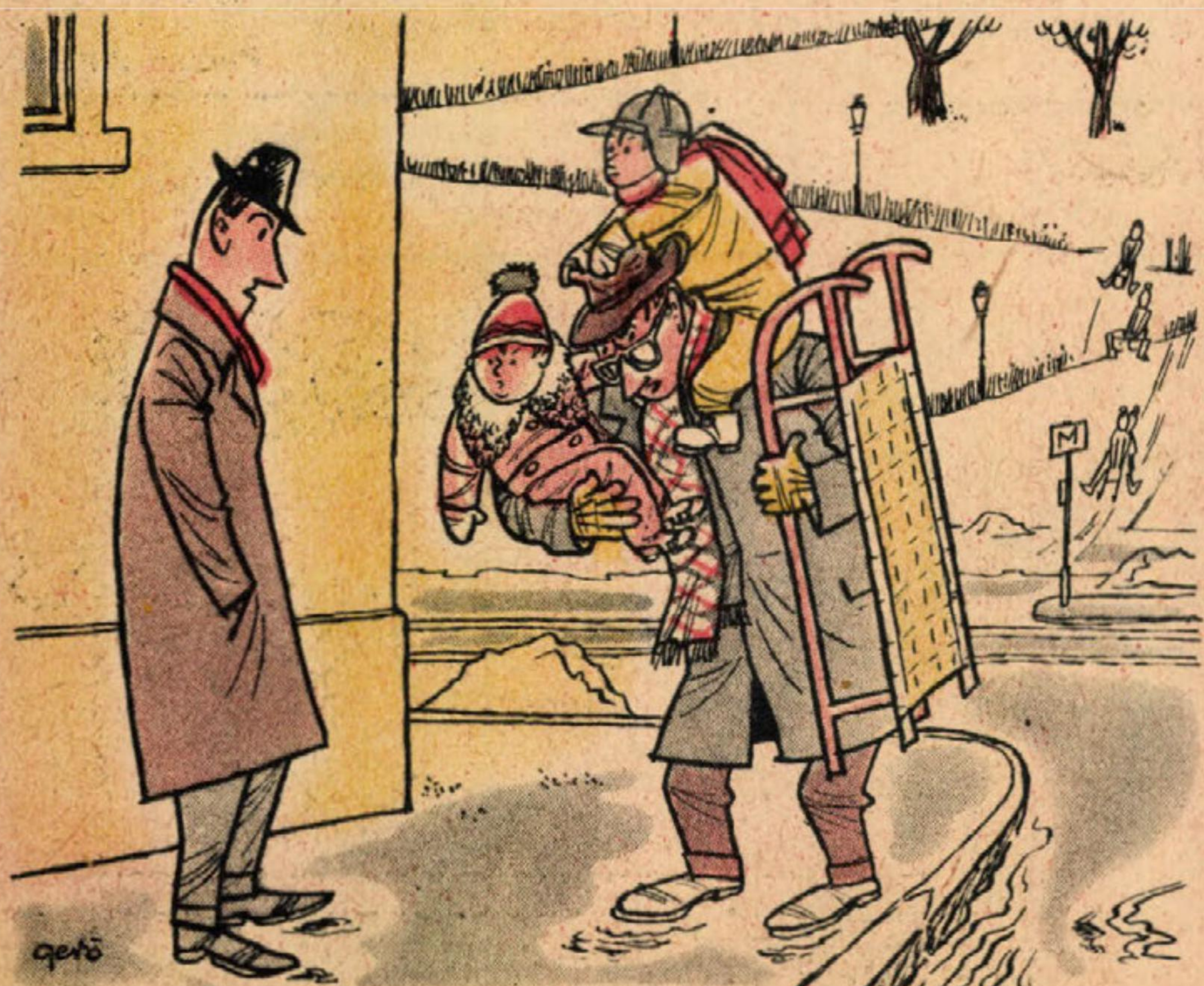
(A „Süddeutsche Zeitung" rajza)

A három kíváncsi: De Gaulle, Macmillan és Adenauer

Téli sport

Gerő Sándor rajza

– Tudja, szomszéd úr, kell az a kis mozgás a gyerekeknek...

A Nagymező utcában

Sándor Károly rajza

Kaland az operaházban

A fiatal, molett szopránénekesnő alig várta, hogy felgördüljön a függöny, máris szapora dalolásba kezdett. Erre el voltam készülve. De alig érkezett el sokszor méltatott piano-hangjaihoz, a hátam mögött egy középkorú hölgy heves köhögő-rohamot kapott. Egyesek részvéttel néztek rá, mások élénk szemrehányással. Partnernőm, Marika, a tőle megszokott fölénnyel marasztaló ítéletet hozott:

— Aki köhög, maradjon otthon!

Védelmembe vettem a köhögős asszonyt:

— Bérleti előadásnál, amikor előre kifizette a jegy árát? Azonkívül a téli hónapokban gyakori a köhögés, majd elmúlik neki!

De a csinos szoprán előbb befejezte a danászást, mint az asszony a köhögést. Talán valamivel halkabban köhögött, de annál tartósabban, hogy úgy mondjam, rendszeresebben. Lassacskán közügy lett belőle a balközép első soraiban. Sokan pisszegtek, mások gyakorlati tanácsokkal szolgáltak.

— Tartsa vissza! — kiáltott rá a szerencsétlenre egy bajuszos operakedvelő.

A nő visszatartotta. Ennek az lett az eredménye, hogy a köhögés pár pillanatra elcsitult, aztán elemi erővel tört ki, mint a zuhatag, amely elszakítja a gátat.

Marika ezúttal is korszakalkotó javaslattal buzgólkodott:

— Hívni kell az ügyeletes orvost. Azért van itt.

— Nem azért van itt — próbáltam ellentmondani.

— Hát akkor miért van itt?

Ha az ember imponálni akar egy Marikának, sohase ejtse ki a száján azt a két szót, hogy „nem tudom!" Jól vagy rosszul, mindent tudni kell. Habozás nélkül feleltem:

— Azért van itt, hogy a második felvonás végén, amikor Tosca leszúrja Scarpiát, elsősegélyt nyújtson, illetve konstatálja a beállott halált.

A mondat második felét, amelyet szellemességnek szántam, sajnos Marika nem hallotta, mert a köhögés tornádói méreteket öltött. Így szenvedtük végig az első felvonást.

Szünetben Marika fordult hozzám:

— Szaladjon ki a patikába vagy, az édességboltba, hozzon neki egy csomag köhögéselleni cukorkát.

Lebeszélni Marikát az ötletéről? Anynyi mint megkérni a holdat, hogy ne süssön, a szelet, hogy ne fújjon vagy ezt az asszonyságot, hogy ne köhögjön. Rohantam a cukorkáért. Már hunyorgattak a csillárok, amikor lihegve viszszaérkeztem. Hátranyújtottam a papírzacskót:

— Tessék parancsolni, köhögés elleni cukorka!

Hangos kijelentésemet a balközép áldása kísérte. Maga az asszony köhécselve mondta:

— Azt sem tudom, minek köszönhetem a jóságát!

Könnyedén feleltem:

— Agg úttörő vagyok, aki azt vallja, ne menjen le a nap anélkül, hogy nem végeztem jócselekedetet! Ma véletlenül nagyon el voltam foglalva, estére maradt a jótétemény.

Felment a függöny. Körülöttem nem az énekeseket figyelték, hanem a cukorka hatását. Csoda történt. Olyan csend honolt a balközépen, hogy még a kórus zümmögését is meg lehetett hallani. De egyszerre éles, bántó és szünni nem akaró zizegésre lettünk figyelmesek. Zörgött a papiros! De hogy zörgött! A köhögős néni kínálta a mellette ülő öregasszonyt, az turkált a staniclíben, ujjaival válogatott az egyforma cukorka között és pokoli lármát csapott. Elviselhetetlenné vált a kellemetlen zörgés. Mindenki gyűlölettel nézett rám. A hangulat határozottan ellenem fordult. Hátrafordultam gyógyult páciensemhez:

— Ízlik? — kérdeztem udvariasan, bár tudtam, hogy az ajándékozónak nem illik utólag említeni az ajándékot.

— Kitűnő — hangzott a válasz. — Nem kóstolja meg?

És máris nyújtotta felém a cukorkát. Elkaptam a staniclit és zsebrevágtam.

— Nem adja vissza? — kérdezte a nő krákogva.

— Soha! — válaszoltam elszántan. — Tessék csak inkább köhögni.

Stella Adorján

Pesti tudósítónktól

Szeretem hallgatni a rádióban a különféle „ötperceket", a motorosok ötpercét, a lemezgyűjtők ötpercét, a bélyeggyűjtők ötpercét, a horgászok ötpercét. Ilyenkor úgy érzem, hogy új egyéniség foglalja el testemet, öt percre motoros vagy bélyeggyűjtő leszek és sajátos gondok, örömök hoznak izgalomba. A napokban horgász voltam öt percig, és gondolatban ott gázoltam derékig érő gumicsizmámban a tó partján. Hogy milyen külön világ ez, arra akkor döbbentem rá, amikor az előadó a téli horgászat örömeinek ecsetelése közben így beszélt:

— A legmegrögzöttebb pontyozó is . . .

Melegség öntött el. Hát ebben az ismeretlen, csodálatos világban, a naprendszer harmadik bolygóján, a huszadik században ez is van? Közöttünk élnek, a mi levegőnket szívják, szerényen és ismeretlenül a megrögzött pontyozók, s ezek között sokan elérték a csúcsot, a felsőfokot?

Megrögzött pontyozó szeretnék lenni, majd egyszer, valamikor nagysokára tehetséggel és szorgalommal bejutni a legmegrögzöttebb pontyozók előkelő, zártkörű társaságába.

*

Egy kisfiú arcát néztem, amint a gyerek szótlanul szemlélte, hogy mit csinál egy gonosz, önző felnőtt. A felnőtt homokot szórt a lejtős budai utca gyalogjárójára, sőt úttestére. A gyerek kezében spárga volt, a spárga ródliban folytatódott. Szomorúan nézte a homokkal elcsúfított havat és jeget, amely immár sem csúszkálásra, sem szánkázásra nem alkalmas.

Ha a gyereket ebben a pillanatban megkérdezték volna, hogy voltaképpen mi szükség van felnőttekre, bizonyos, hogy képtelen lett volna válaszolni.

*

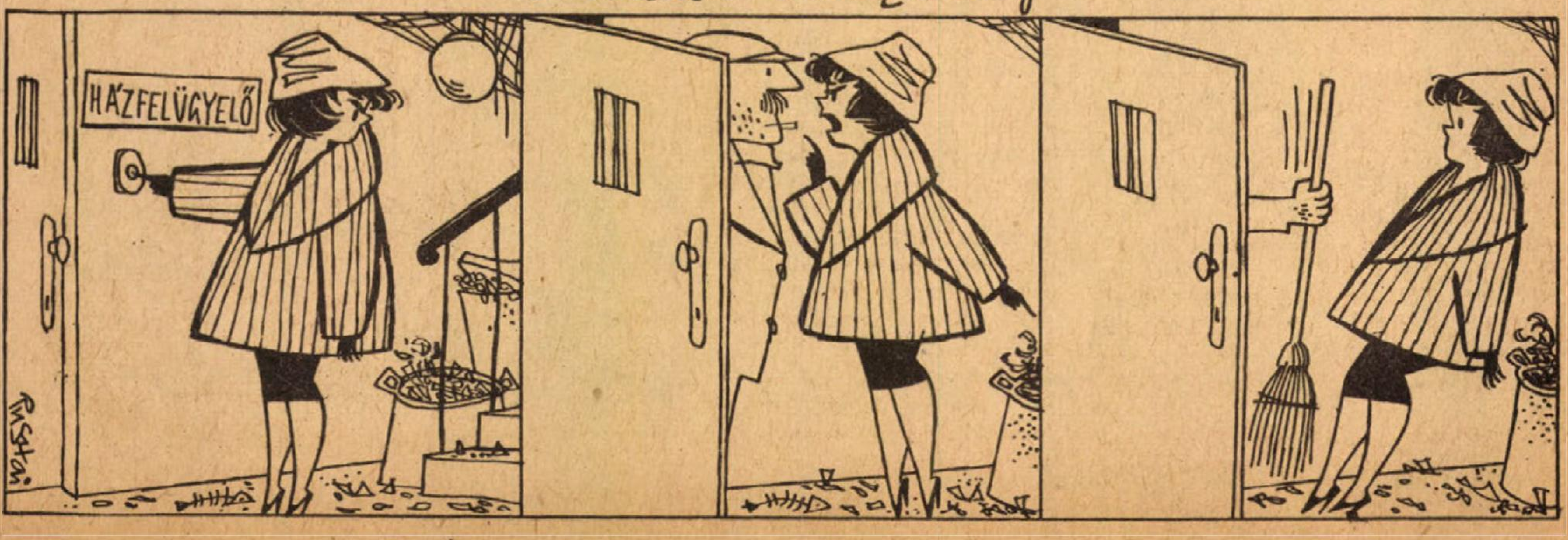
Nem láttam az „Az élet visszavár" című új olasz filmet, csak a „Jön, jön!"-nel kecsegtető előzetes jelentés adott némi ízelítőt a film jellegéből. Hogy miről szól a film, azt nem lehet tudni, de két dolgot megállapítottam:

1. Olaszország a nagymosások hazája. Olasz film el sem képzelhető száradó ruhák nélkül, amelyek áthidalják a szűk utcákat.

2. Olaszország minden városában rezervátumként megtartanak egy-egy neorealista negyedet a nemzetközi koprodukciók számára.

f. l.

Julcika és a tisztaság

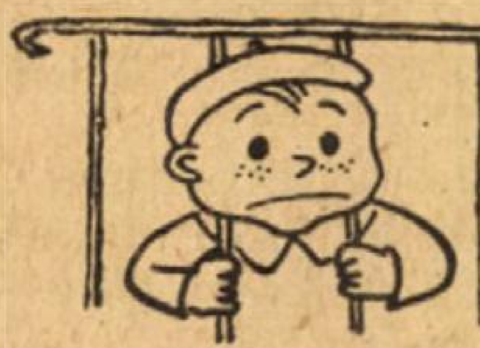

TŐKÉS TRAGÉDIA

– Ez a szegény Fred sehogysem bírja idegekkel. Beleőrül, hogy semmibe se tudja befektetni a pénzét...

A „NEWYORKER" rajza

Lacika

A Margithídról kőlépcső vezet le a Jászai Mari térre. A lépcső egyik oldalán vaskorlát van, hasonló, mint a hídon. Gyermekfej nagyságú rések teszik változatosabbá a korlátot.

Lacika fejét azonban egy gondolattal túlteljesíthette a természet, mert sehogyan sem bírta kihúzni a résből, hová előzőleg szorgalmas munkával bepréselte.

Hogy mi volt Lacika eredeti elképzelése, azt nem tudom. Mindössze át akart-e bújni, vagy távolabbi céljai is voltak, — könnyen lehetséges, de ez most lényegtelen.

Mikor én a tett színhelyére érkeztem, az események már feltartóztathatatlanul száguldottak előre végzetes útjukon. A vállalkozó szellemű ifjút segítségére siető barátai csak még jobban a vasak közé ráncigálták. Füléről lejött a bőr és ijedtében még bőgni is elfelejtett.

A hídról egyre többen kezdték figyelemmel kísérni a mentési munkálatokat. Lassanként a lépcső is megtelt bámészkodókkal. Lacika szemmelláthatólag büszke lett a fejére, mely a sajnálatos véletlen folytán, most egy egész csomó felnőtt érdeklődésének középpontjává vált.

Előkerültek a szakemberek is: — Haladéktalanul telefonálni kell a mentőknek — ajánlotta valaki a tömegből. Többen rátámadtak: — Mi közük ehhez a mentőknek?! Ilyesmi a tűzoltókra tartozik! Hívjuk ki a tűzoltókat!!

— Mentők, tűzoltók — jegyezte meg pániktól undorodó arckifejezéssel egy hosszúhajú fiatalember. — Jó vasfűrész vagy hidegvágó kéne ide! Öt perc — és mehet haza a gyerek az elfűrészelt vassal a fején. Egy darabig hordja, aztán kinövi. Mit számít az még ebben a korban?!

Néhány nő hangosan sajnálkozni kezdett a szerencsétlenül járt emberpalántán: — Vajon hogy fog vacsorázni szegénykém? — Gyönyörű csillogó szemei vannak! — Ha nekem ilyen szép kisfiam volna!... — Hárman sírtak is a szívfacsaró kép hatására.

A nézők közben apróbb csoportokra szakadoztak, s mindegyik csoport másmás oldalról vizsgálta meg Lacika ügyét. Sokan úgy vélték, hogy tulajdonképpen a híd tervezője felelős az egészért. Mások a béketábort, illetve az imperialistákat okolták.

Egy pocakos kopasz bácsi, a visszaemlékezéstől nekihevülve, így szólt a körülállókhoz: — Semmiség ez, kérem! Az én sógorom került csak a kutyaszorítóba 1929 telén... — S a közönség, mivel Lacika már semmi újat sem tudott nyújtani, fokozatosan átpártolt a bácsihoz.

De akkor észrevéve a csődületet, odajött egy rendőr is. Amint felismerte, hogy mi a helyzet, Lacikához lépett és óvatos, de határozott mozdulattal kihúzta őt a rácsok közül. Majd barátságos barackot nyomott a megszeppent fiúcska kobakjára, aki boldogan szipogva vágtatott el pajtásaival a dunapart felé.

Lacika fogsága tehát véget ért — méghozzá mentők, tűzoltók, pénzügyőrzenekar hydraulikus emelőgép és az ENSZ beavatkozása nélkül!

Miközben az emberek csalódottan oszladozni kezdtek, a közhangulat hirtelen ellene fordult: — Haszontalan kölyök! — Biztos állandóan csavarog! — Jól elpáholnám, ha az enyém lenne! — Ez a lecke bezzeg használt neki!! — S ha Lacika nem húzta volna el a csíkot, bizonyára meglincselik.

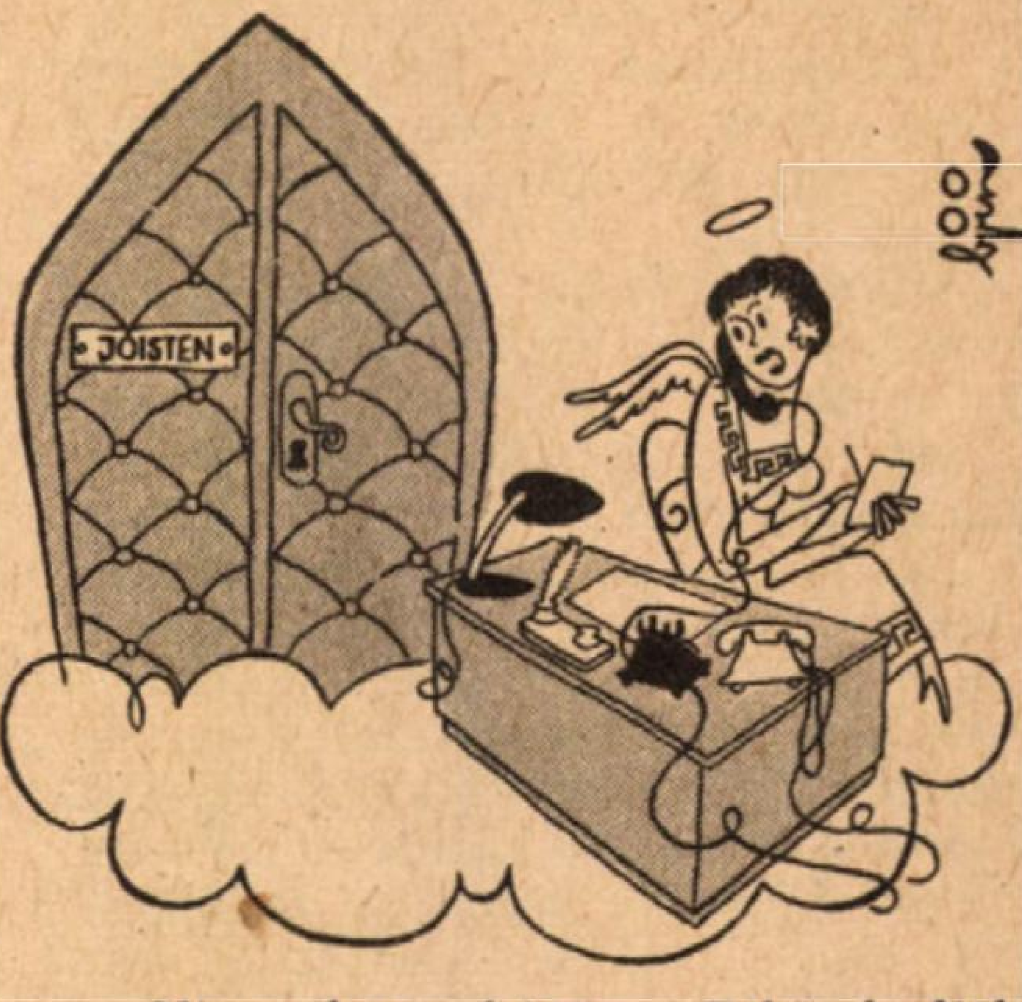
Furcsa és megbízhatatlan valami a népszerűség...

Most már csak azt sajnálom, hogy talán sohasem fogom megtudni, miképp szabadult ki a pocakos bácsi sógora a kutyaszorítóból 1929-ben.

Dalmáth Ferenc

Mennyei titkárnő

Balázs-Piri Balázs

– Nincs bent, kérem. Fohászkodjál a jövő hét végén...

A szülőszoba előtt

– De kérem, én voltam itt előbb!

A kozmikus térben...

Toncz Tibor rajza

VADÁSZKALANDOM AFRIKÁBAN

Az IBUSZ egyik hétvégi vonatával oroszlánvadászatra mentem Afrikába. Kalandomat természetesen megírom, hiszen az ember nem világot látni megy külföldre, hanem cikkeket írni róla.

Délben érkeztem Afrikába, elég jó meleg volt. Körülnéztem, hát sehol egy oroszlán. Ugy látszik, épp ebédszünet volt az őserdőben. Kisebb vadak szaglásztak ugyan körülöttem, de azok alkalmasint csúsztattak, hogy korábban mehessenek haza.

A dzsungel szélén felhajítottam a kabátomat egy faágra, feltűrtem az ingujjamat, s behatoltam a sűrűbe, oroszlánlesre. Jobb karomon a puska, amivel lelövöm, balon a nylonszatyor, amivel majd hazaviszem. Megyek, mendegélek, hát sehol egy oroszlán.

— Hééé! — ordítottam bele a dzsungel közepébe — van itt valaki?

Elém ugrik egy macskaformájú, s szaglássza a nylont.

— Engem akarsz te becsapni? — mondom fölényes kacajjal, mivel hogy csak nősténytigris volt a lelkem. — Nem kellesz, menj csak dolgodra. Hol az oroszlán? Házon kívül?

Megint megyek, mendegélek, sehol semmi. Ekkor az egyik fa törzsére felragasztom a következő apróhirdetést:

„Lelőnék alig használt, príma, minőségi oroszlánt, jótállással. Lakás van. Ajánlatokat a Felszabadulás téri Magyar Hirdetőbe."

Ahogy ott babrálgatok a papirossal, a hátam mögött üvöltés hangzik. Na fene, gondolom, csak nem jött utánam a műhelyfőnök? Végig szalad a hátamon a hideg, óvatosan hátrapillantottam, aztán fellélegeztem, mert láttam, hogy csak egy oroszlán. Nem volt nagy. Amolyan rántanivaló.

Rámnézett, végigmustrált. De nem nyerhettem el a tetszését, mert unottan elfordult. Gyorsan előkaptam a puskámat, célzok. De hová lőjek? Mert háttal áll az istenadta.

— Héé! — mondom neki —, fordítsa már erre a túlsó elejét!

De ő csak megy, búcsút integetve a farkával. Nekem se kell több, uccu utána, s elébe kanyarodom. Megcélzom a homlokát, de nem lövök, mert elindul felém. Kivárom a jó távolságot. Már csak öt méter. Már csak kettő. Most csak egy. Már annyi se, mert unottan ellépdel mellettem, félre kell húznom a puska csövét, nehogy kiszúrjam a szemét a szegénynek. Megy a hirdetéshez s olvassa. Letérdelek lőállásba s meghúzom a ravaszt: — s akkor jut eszembe, hogy a töltényeket bizony otthon feledtem az éjjeli szekrényben.

Úristen! Szembefordul, letérdel és bánatosan nyöszörög nekem valamit. Szelíden pislog rám, farkát csóválja. Előszedem a hátizsákból az akadémiai kisszótársorozatban nemrég kiadott oroszlán—magyar szótárt, hát kiderül, hogy ez az oroszlán magyarul nyöszörög!

— Sprechen Sie ungarisch? — kérdezem tőle rögtön, dunántúli tájszólással.

— Persze, hogy sprekkolok! — mondja, két mellső lábával levéve fejéről az oroszlánbőrt.

Összecsapom a tenyeremet:

— Dekulek Ede! Hát maga? Mit keres itt, Afrikában, oroszlánbőrben?

Dekulek Ede, régi szomszédom, aki 1956 őszén disszidált, kilihegi üldöztetésem fáradalmait, letörli sörényével a homlokát:

— Tudja, sehogy se kaptam lakást Pesten. Idejöttem hát, mert azt mondták, ha az ember egy kicsit is oroszlán ebben a világban, egy év alatt egészen csinos kis barlangot kaparhat össze magának. Hát én két éve itt vagyok, de tudja, Afrikában is csak annak az oroszlánnak megy jól, aki idevalósi. Uram, lőjön le, és vigyen engem haza a hátán. Örökké hálás leszek magának. Ide a homlokomba gyorsan egy golyót.

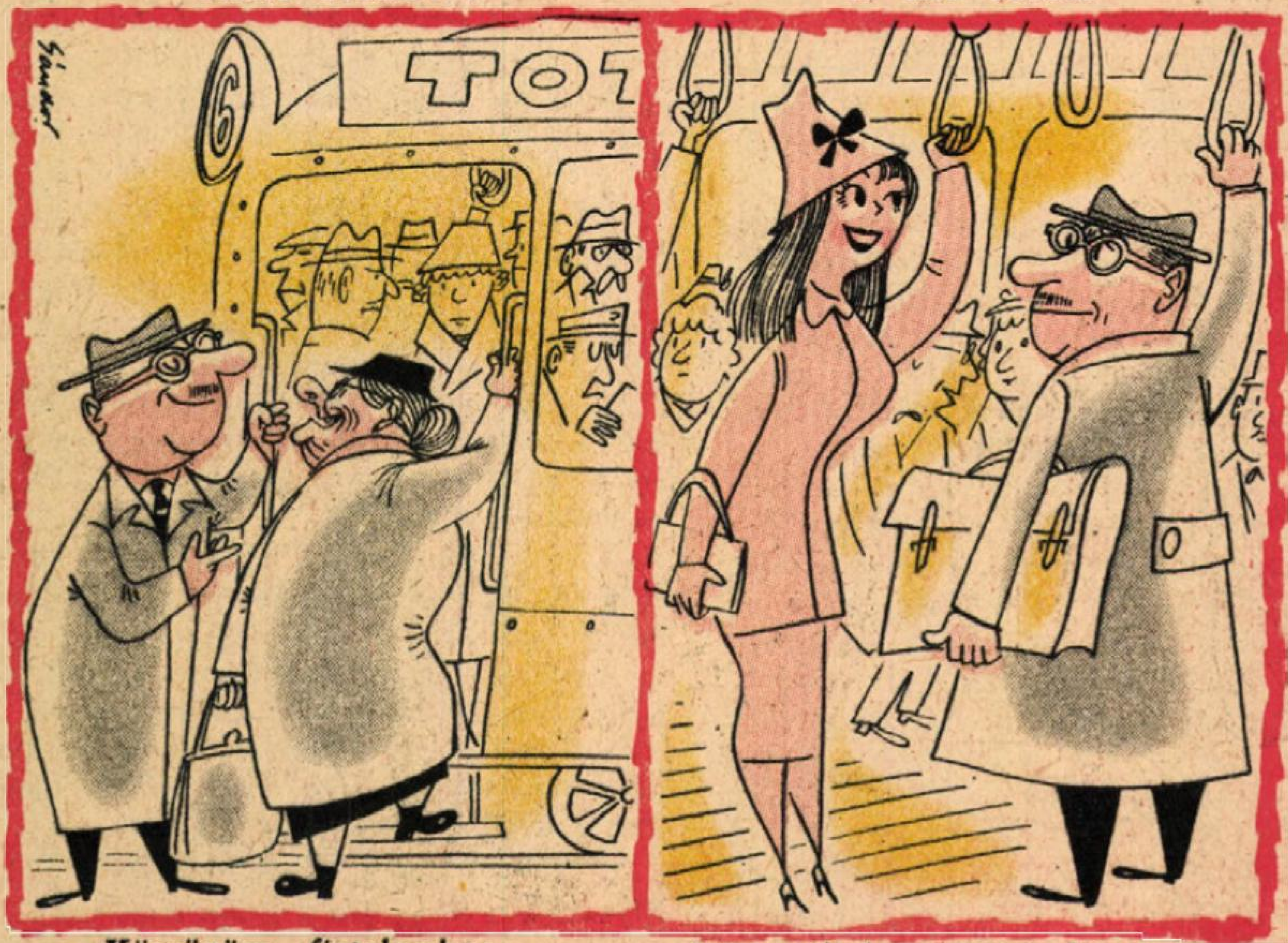
Minek bántsam? Elénekeltük a honvágy-dalt és hazajöttünk.

Alföldi Imre

A meglettkorú férfi

Sándor Károly rajza

Utolsó öröme . . . és első bánata

– Köszönöm, fiatalember . . . – Kezitcsókolom, Józsi bácsi . . .

Óvintézkedés

Várnai György rajza

Téli halászat

Réber László rajza

Pesti őstermelők

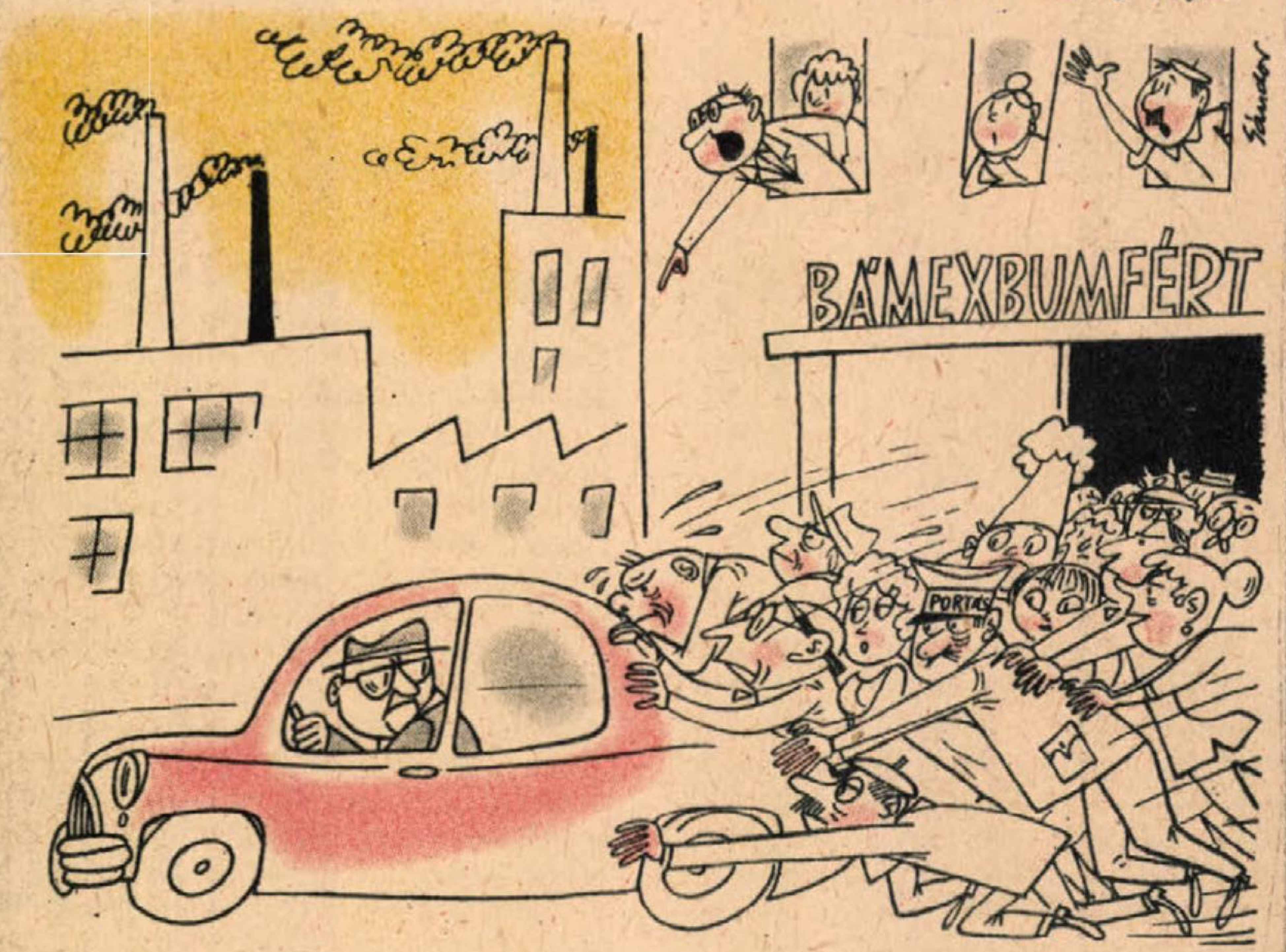
Mészáros András rajza

– Na, ma is megtermeltük a magunkét...

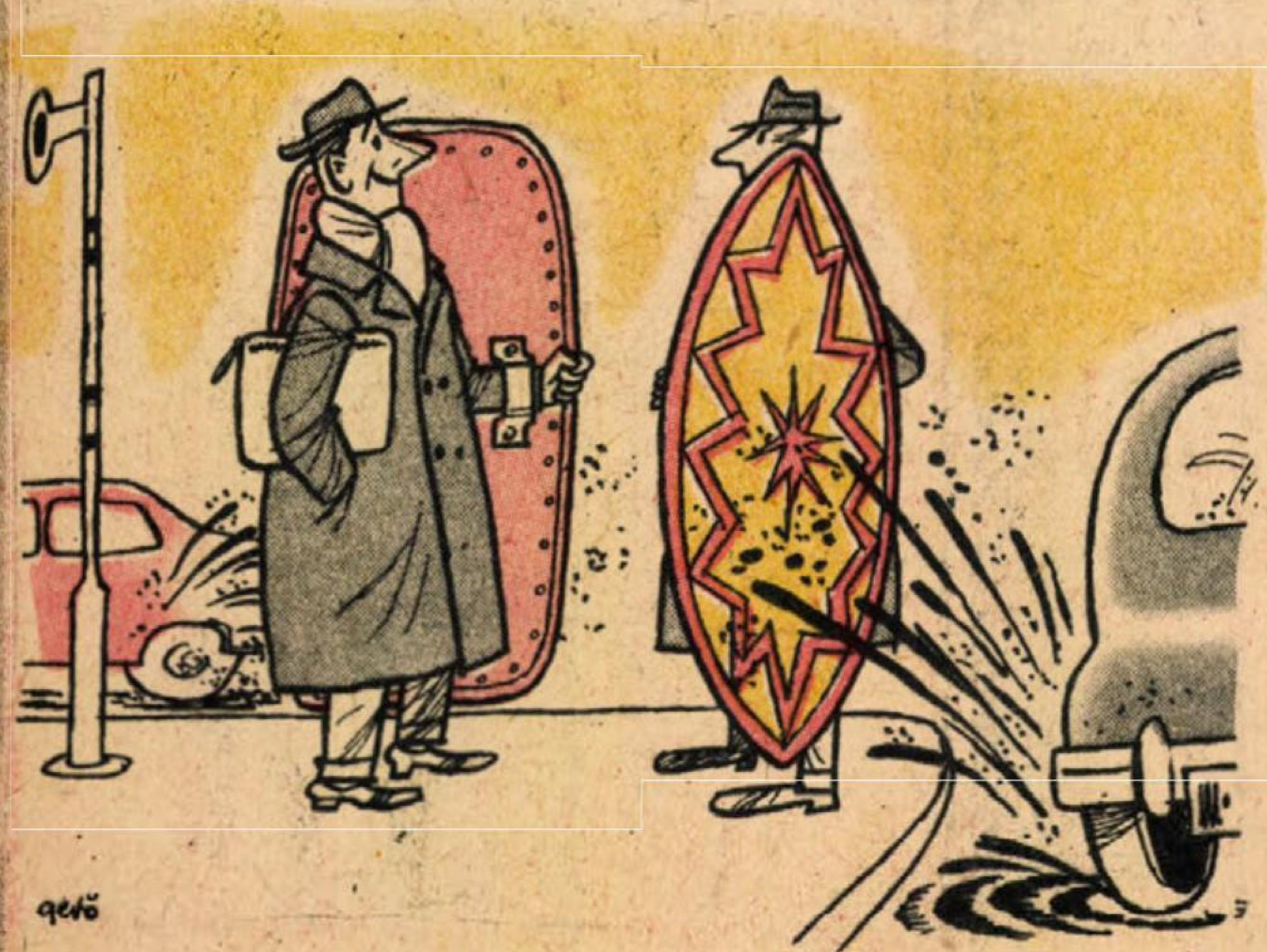
Nem indult be az igazgató kocsija...

Sándor Károly rajza

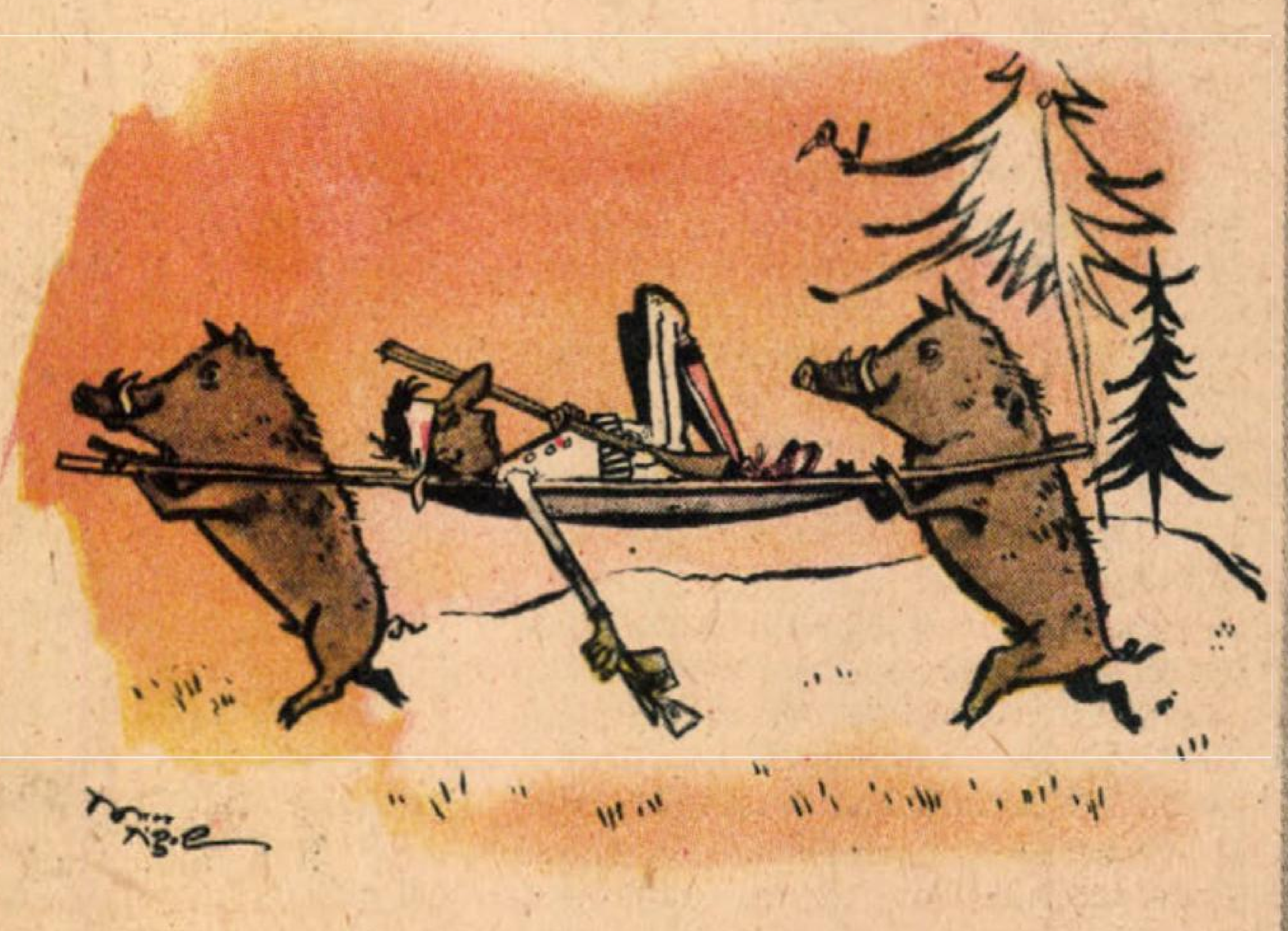
Újítás olvadás idején

Gerő Sándor rajza

Emberséges vaddisznók

z Tibor rajza

A Külföldi

A külföldi már akkor feltűnést keltett, amikor megjelent az étteremben. Sovány volt, mint egy keszeg, hosszú, mint egy léc, pepita kabátja volt, méregzöld nadrágja és nesztelen árnyként suhant elő egy oszlop mögül. Némi tépelődés után leült egy asztalhoz, maga alá hajtogatta lábait, majd beható tanulmányozás alá vette az étlapot. A főpincér és egy vagy két alpincér félbehagyták halk, de lendületes vitájukat, melyet a totó esélyeiről folytattak egy szkeptikus belföldivel és hosszasan lesték az árny parancsait. Erre azonban hiába vártak, noha a külföldi roppantméretű ádámcsutkája hevesen járt fel és alá, jeléül annak, hogy nagyokat nyel, türelmetlenkedő gyomornedveit csillapítandó.

A jelenetet a határozottjellemű főpincér többnyelvű meleg ösztökélése emelte ki a némajáték jeges borzadályából, az idegen azonban nem adta jelét a hederítésnek, mereven nézte az abroszt, majd a saját fülé-

vel kezdett játszani. Ez nem nyújtott elégséges szórakozást a vendéglátó közegeknek, akik további nyelvismereteket hoztak felszínre agyuk rejtekeiből s az egyik már arab szavakat kezdett kaffogni, melyeket a harmincas években tanult Alitól, a kávéfőzőtől, akinek volt egy szótára, melyet arra használt, hogy piros fezének hitelét emelje.

A külföldi ekkor elengedte a fülét és a zsebébe nyúlt. Az étterem közönsége úgy vélte, hogy egy cédulát von majd elő, melyre egy barátja felírta, mit kell ilyenkor mondani. Korántsem ez történt. A külföldi pipát vett elő, s most ennek a szárával vakarta a fülkagylóját.

— Mm — mondta erre a főpincér és egyik alpincérét őrségül hagyva a külföldi mellett, a másikat kiszalasztotta a portára, megtudandó, minő nációt lehessen tulajdonképpen tisztelni e csaknem áttetsző individuumban. A portás rövidesen személyesen megjelent és orra elfordításával közölte, hogy az idegen nem a szálloda lakója.

A jelenet közfigyelmet keltett, olyannyira, hogy a totó-szkeptikus, aki nagy körültekintéssel ette a kirántott potykát, elmélyülten a tulajdon képébe döfte a halvillát, ami egyes éretlen vendégeket vihogásra késztetett. A külföldi pedig csak ült, a pincérek pedig csak álltak.

— Nomégegyszer — mondta a főpincér, aki nem volt barátja a holtpontoknak és az öt világrész valamennyi lényegesebb nyelvén érdeklődött, nem óhajt-e a vendég mégis valamit fogyasztani. Etwas zum Essen, something to eat, quelque chose á manger és még vagy tizenötféleképpen, majd vitézül kicsavarta az étlapot az őrpincér kezéből és fordítani kezdte ugyane nyelvekre, amit az idegen szemrebbenés nélkül tűrt, majd rágyújtott a pipájára.

— Siketnéma — határozta el az őrpincér.

— Sima süket — vetette ellen a kollégája, ami Pesten, mint tudvalevő, egyebet is jelent, mint a hallószervek sajnálatos fogyatékosságát.

— Kafé — szólalt meg ekkor az idegen, határozott cáfolatául az eleddig elhangzott szakvéleményeknek és univerzális pipaszára fekete részének megkopogtatásával jelezte az általa kívánt folyadék színét.

— Hozzanak neki feketét — mondta a főpincér, és fújt egyet.

A fekete mögött megjelent az üzletvezető is, aki átvette a helyzetjelentést és fölényesen legyintett.

— Maguk egyszerűen nem értenek a szakmához — mondta. — Azt kell csinálni, hogy ha a többi asztalnál rendelnek valamit, az ételt el kell vinni a muki orra előtt. Valamire majd csak rászagol.

Az egyik pincér megkérdezte, hogy kilométerpénz van-e, amire az üzletvezető azt mondta, hogy nincs. Ha nincs, nincs, mit lehet tenni — gondolták a pincérek és megindultak a rendelésekkel, óriási félköröket és derékszögeket írva le a bécsiekkel, szűzsültekkel (rizzsel), flekkenekkel és znaimi marhákkal, továbbá savanyúkkal és sörökkel, miközben egy külön ember nyargalászott előttük, elhúzva az útakadályokat képező székeket. A hadmozdulatokat az érdekelt vendégek aggodalmas nyaktekergetése kísérte s olyan is volt közöttük, aki a bonyodalmas úton hozzáérkezett paprikás csirke tálját görcsösen megragadta, majd egész testével ráhajolt, hogy azt ugyan el nem veszik tőle mégegyszer a nyilvánvalóan megháborodott éttermi alkalmazottak.

A külföldi az érdeklődés legcsekélyebb jele nélkül figyelte pipája mögül a körmenetet és így nem volt minden indok nélkül való a kérdés, melyet a totó-szakember tett fel a főpincérnek.

— Mondja apám, micsoda szivar ez a madár?

— Trabukó — mondta a főpincér találékonyan és aggódva figyelt a bejárat felé, ahol ekkorra már ott állt a séf, a csapos, a lóndiner, a liftesfiú és a trafikos néni, számonkérő tekintettel méregetve a főpincért, aki már-már veszélyezteti az üzem becsületét.

Itt volt az ideje a drámai fordulatnak, s mint ahogy minden jóravaló drámában történni szokott, a fordulat be is következett. Az történt ugyanis, hogy az étterem végében ülő idős törzsvendég kivételesen valami könnyű főzeléket rendelt, gyomrára való hivatkozással s a rendelés kivitelezéseként egy adag spenót kezdte meg vándorútját, keresztül-kasul az éttermen, közben áthaladva a külföldi orra alatt.

A külföldi arcára ekkor kiült a vágy és a mámor kifejezése és hevesen integetni kezdett. A spenótot szállító pincér megtorpant és kérdőjellé görbülve hajolt a főzelék fölé. A külföldi rábökött a zöldellő és a mindennemű szaft nélkül szűkölködő táplálékra és széttárt kezekkel mutatta, hogy olyat óhajt, még hozzá sokat.

Az üzletvezető ekkor zsebretette a kezét, mint Napóleon Austerlitznél és megszólalt: — Mondtam vagy nem mondtam? Hozzanak neki egy tállal.

A külföldi meg is kapta a spenótját. Amire még sohasem volt példa, a séf maga mérte ki neki a lehető

legnagyobb tálba, amilyet csak komoly esküvőkre szokott elővenni, igaz, hogy nem spenótnak. A külföldi nekiesett a spenótnak és pillanatok alatt felfalta. Szinte szemlátomást váltak izmai ruganyosakká, tekintete frissen, tettrekészen csillogott, majd határozott mozdulatokkal fizetett és távozott.

A főpincér megtörölte a homlokát és elkínzottan vánszorgott ki az étterem melletti negyedosztályú söntésbe, ahonnan a bort és a sört szokták behozni a pincérek, s ahova kiviszik az étterem híreit. Itt persze már mindent tudtak, s amikor a főpincér kimerülten nekitámaszkodott a falnak, még az ultiparti is abbamaradt.

— Benyelte az egészet? — kérdezte egy kalapos ember.

— Cakkumpakk — lehelte a főúr.

— És kiféle? — érdeklődött egy másik, gondosan rátéve kezét a kártyáira, ami érthető, mert nála volt a piros hetes.

— Sohasem fog kiderülni — mondta a főpincér.

— Soha? — nézett fel a kalapos — uram, ha ez így végigspenótozza egész Európát, nem lesz nehéz a nyomára találni.

A pirosheteses ember felnézett.

— Mondja, magának nincsen más baja?

— Nincsen — mondta a kalapos ember.

És kártyáztak tovább.

Tarján Imre

Vlagyimir Poljakov:

Az Anna-eszpresszóban

Ez 1959. január harmadikán este nyolc órakor történt Budapesten, a Váci utcában, az Anna eszpresszóban.

Bementem egy csésze feketére és leültem egy szabad asztalka mellé.

— Megengedi, hogy leüljek az asztalához? — ütötte meg a fülemet egy kellemes, öreges hang.

Idős emberke állt mellettem, ódivatú kéménykalap a fején, kezében sétabot. Nagy, szürke szakálla volt. Levendulaillat lengte körül.

— Kérem, tessék — mondtam.

És az öreg helyet foglalt az asztalom mellett.

— Négy duplát — mondta a pincérnek.

A pincér hozta a négy csészét és a kisöreg szempillantás alatt kiitta mind, egyiket a másik után.

Meglepődtem.

Az öreg emberke rámnézett és ravaszul kacsintott.

— Csodálkozik, hogy egyszerre annyi feketét megittam? — kérdezte.

— Igen. Nagyon csodálkozom — mondtam.

— Nagy megrázkódtatások idején ez segít.

Az öreg okos, ráncokkal barázdált arcára néztem és nem tudtam visszaemlékezni, hol és mikor láttam.

— Valahol találkoztam önnel — mondtam. Nem volt a napokban az operettszínházban?

— Nem.

— A Kis Színpadon?

— Nem.

— A Nemzeti Múzeumban?

— Nem voltam.

— Lehet, hogy a könyvtárban találkoztunk?

— Lehet — mondta az öreg.

És még két duplát rendelt.

— Megrendültem! — mondta. — Erről a témáról álmodoztam, fantáziáltam, de becsületesen megmondom, nem gondoltam volna, hogy ilyen gyorsan megvalósul és ilyen méretben.

— Pardon egy percre! — kiáltottam. — Szabad a nevét?

— Verne Gyula vagyok — felelte a kisöreg.

Nem ismertem meg a híres írót.

— Hiszen ön ezt megjövendölte — mondtam. — Önnek van egy könyve is, amelyben leírja a holdbarepülést...

— Igen — mondta büszkén az író — megjövendöltem, de más dolog megvalósítani. Az én fantasztikus ideámat az öreg Ciolkovszkij fejlesztette tovább, de a mi álmainkat a mai fiatalok és öregek valósították meg. Izgatott vagyok, megrendültem.

A szomszéd asztal mellett két idősebb ember kihallgatta a beszélgetésünket.

Az egyikük felállt és hozzánk lépett.

— Verne Gyula elvtárs — mondta — maga kitűnő jóstehetség, amit mond, az beteljesedik. Árulja el nekem, milyen csapatokat kell megjátszanom a Totón? — Ne játssza meg egyiket sem — mondta Verne Gyula. — Maga így is, úgy is veszíteni fog.

— Miért?

— Azért, mert maga nem álmodozó. Ha ilyen izgalmas időkben maga csak a személyes nyereségre tud gondolni — én nem tudok magával komolyan beszélgetni. Menjünk, barátom — mondta Verne Gyula és mi kimentünk az eszpresszóból.

Vidáman égtek az utcai lámpák. Köd ülte meg a várost, de mi mégis sokáig csatangoltunk az utcákon és azokról az álmokról beszélgettünk, melyeket az emberi zseni megvalósít.

— Bocsásson meg — mondtam. — Válaszoljon egy kérdésemre: hogyan került Budapestre? Hiszen ön már régóta halott és ne haragudjék, nem hiszek a feltámadásban.

— Nagyon egyszerű — mondta Verne Gyula. — Tudtam, hogy önnek írnia kell valamit a Ludas Matyi részére és azt is tudtam, hogy van némi fantáziája. Hát eljöttem, hogy segítsek magának. Elvégre én humanista és fantaszta vagyok. Számomra igazán semmiség volt kilépni a könyvem lapjai közül. Minden jót. Úgy számítson, hogy nem búcsúzom magától. Még sok érdekes dolog fog történni és nélkülem nem megy semmire a jövőben sem.

És szétfoszlott a ködben. Hogy velem mi történt? Leírtam, amit most önök olvasnak.

(Oroszból fordította Pogonyi Antal)

Megértő jegyüzér

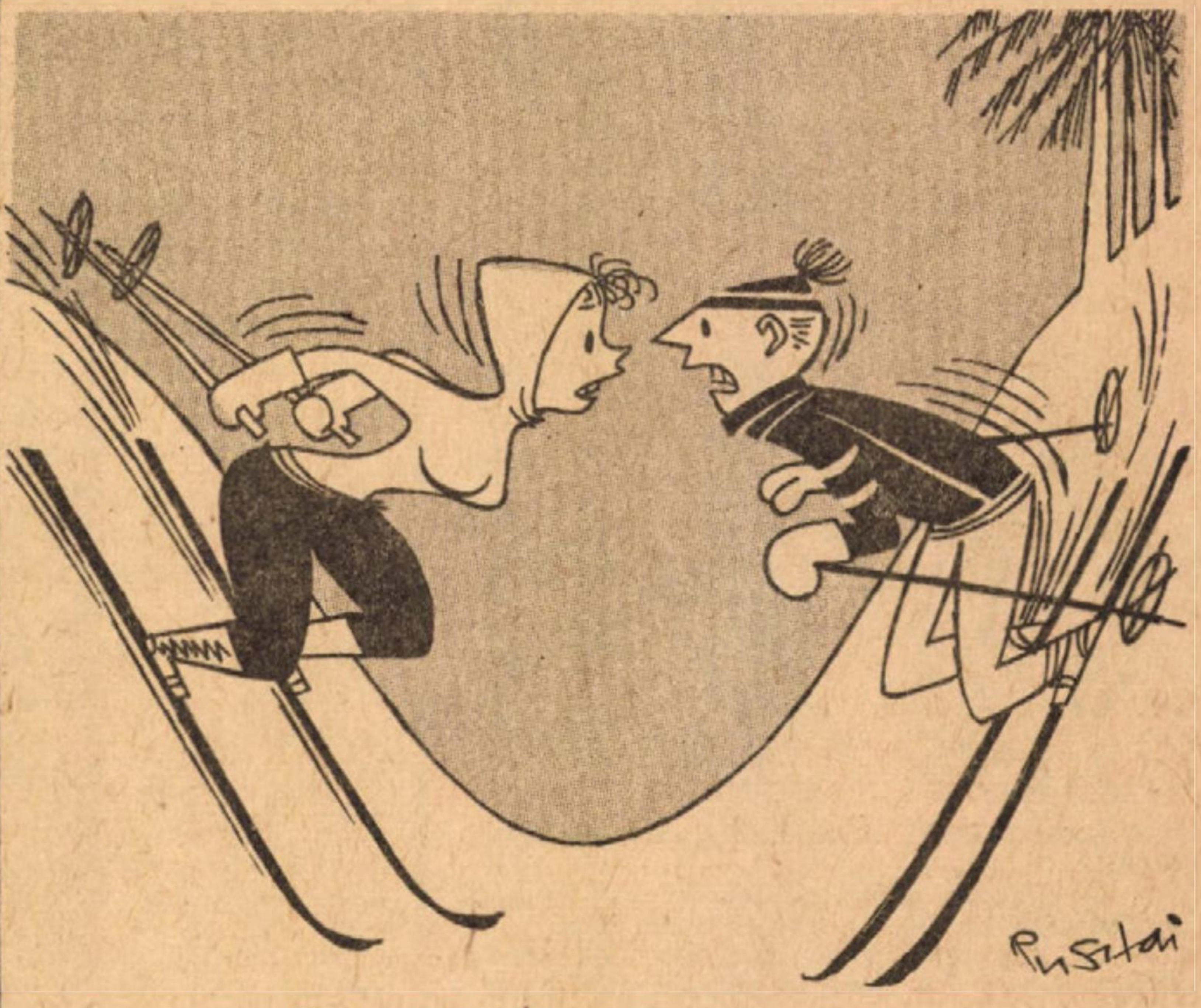
Toncz Tibor rajza

– Van két jegyem, nem egymás mellé!

Találkozás

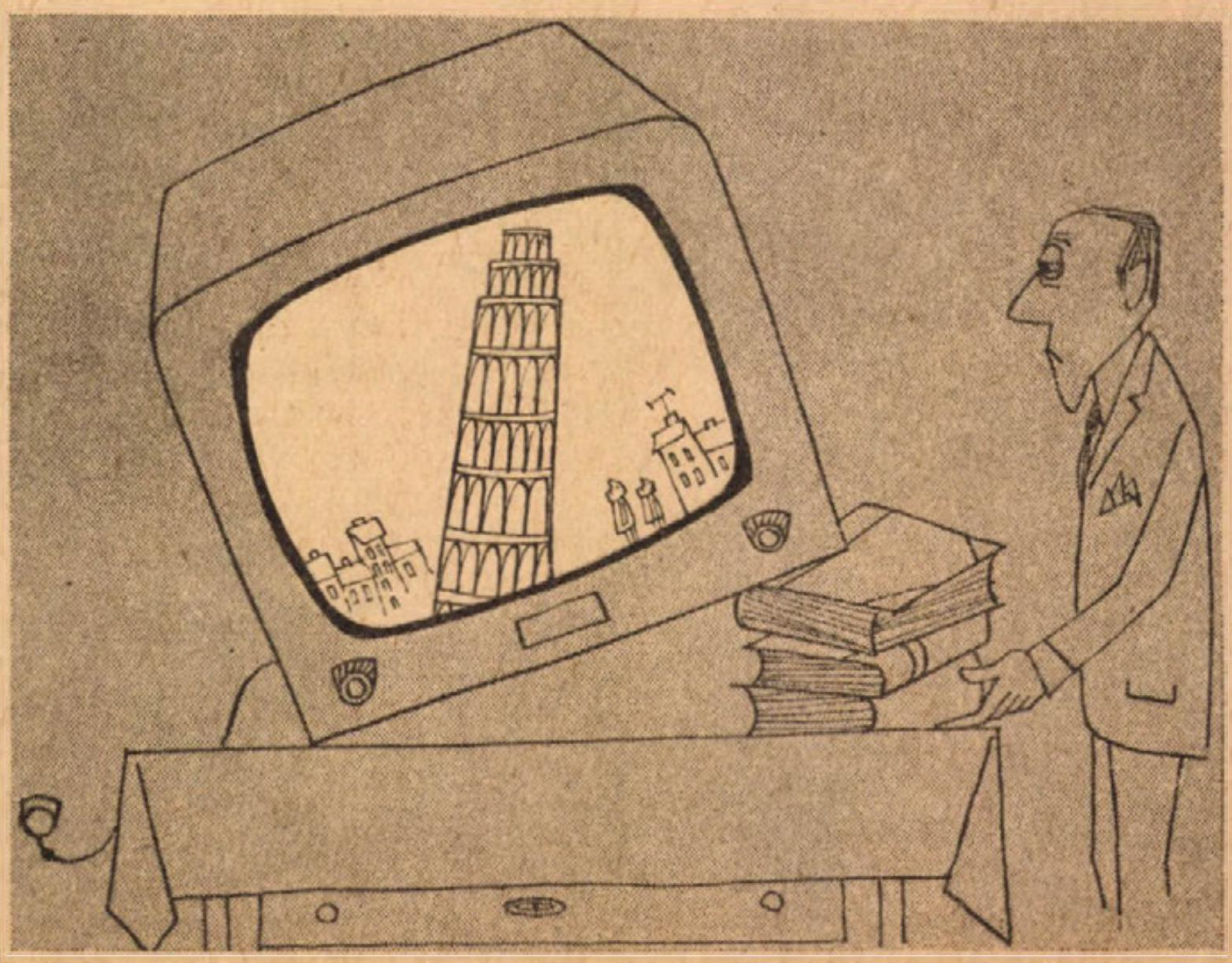
Pusztai Pál rajza

– Vigyázzon! Én nem tudok sízni!
– Maga is vigyázzon! Én sem tudok!

A pedáns néző

Kaján Tibor rajza

– Így ... most egyenes ...

Igazi Amerika!

Érdemes visszaemlékezni egy kicsit a karácsonyelőtti napokra, amikor nem mindennapi esemény történt az amerikai Chapel Hill, Észak-Karolinabeli városban. Tudvalevő, hogy december 16. Beethoven születésnapja. Az észak-karolinai egyetem énekkara viszont karácsonyra való tekintettel Bach karácsonyi oratóriumát akarta ezen a napon előadni. A beethovenisták felbőszültek. Felvonultak az egyetem előtt a következő táblákkal: *„Ezt nem lehet Beethovennal csinálni!”*, *„Háromszoros éljen Beethovennak!”* A legszebb tábla azonban ez volt: *„Bach go home!”* A tüntetők egyike, Cortland Edwards nyilatkozatot adott a sajtónak:

— Mi úgy gondoljuk, hogy nem tisztességes dolog ilyen nagy muzsikus születésnapján *valaki másnak* a zenéjét játszani...

A rövidhullámú készülék rádiójelzései szünet nélkül sipítoztak indulásra készen várakozó rakétám belsejéből. Türelmetlenül sürgettek már a Földről, hogy induljak vissza.

Mindjárt megyek, dohogtam magamban, miközben egy kráter oldalfalából igyekeztem kiszabadítani egy roppant aranyrögöt. Félkilométerre lehettem a rakétától, de a rádiójelzéseket olyan élesen hallottam, mintha egyenesen a fülembe trombitáltak volna: ennyire tisztán szállt a hang a levegőréteg nélküli Hold felszínén. Jól van már, megyek — mérgelődtem — de nem leszek bolond, hogy ezt az aranyrögöt melyhez fogható a Földön csak a mesében van, itthagyjam. Ki tudja, mikor küldenek ki megint a Holdra?

Dühödt erőfeszítés után végre megmozdult az aranyérc; akkora színarany szikladarab volt, mint egy kövérre hízott ökör, még én is megdöbbentem, mikor kifordult a kráter oldalából. Diadalmasan élveztem először a Hold fizikai törvényeinek előnyét: a csekély nehézségi erő következtében fel tudtam emelni az irdatlan követ és a rakétához vonszoltam. Már útközben sejtettem, hogy az ajtaján nem fog keresztülférni, ezért kötelek segítségével az oldalához erősítettem, sűrű hálót kötöttem a kő köré, nehogy útközben elszabadulhasson. Azután helyet foglaltam a rakéta belsejében, bezártam magam mögött kabin-ajtómat, levetettem nehéz holdruházatomat és szivarra gyújtva jeleztem a Földnek, hogy indíthatják a távirányítást, isten veled Hold!

A berendezés tökéletesen működött. Néhány perc múlva piros lámpa gyúlladt ki előttem a műszer-falon, majd a rakéta erős lökéssel kirepült a Hold-ról és elindult pályáján a Föld felé. Mindjárt kitekintettem rakétám figyelő-ablakán. Az aranyérc kötelékc jól kiállta az indulással kapcsolatos terhelést, a nagy darab sárga kő szilárdan feküdt rakétám testén.

Papírt és ceruzát vettem elő, és hozzávetőleges számításba kezdtem: Ha csak 18 karátos az arany, árából szép házat, autót és több kiló banánt vásárolhatok, a fennmaradó összeg bank-betétjének kamataiból pedig életem végéig elegánsan megélek.

Elégedetten elaludtam, s ha jól emlékszem, azt álmodtam, hogy egy ingatlan-ügynökkel tárgyalok, aki aranyércemből hirtelen letör egy nagy darabot és futásnak ered vele, én pedig üldözőbe veszem. Erre ébredtem fel s szinte még éreztem a futás lendületét is, mikor nyugtalanító gondolatom támadt: mintha a rakétám futása is gyorsabb lett volna és sebesen zuhant volna a Föld felé! Érzésem beigazolódott, rövidesen jelentkezett a Föld is és közölte, hogy rakétám a számításoknál nagyobb sebességgel közeledik, s léptessem üzembe fékező rakétáimat.

Kioldottam az elsőt, de a sebességet, a rakéta zuhanását alig csökkentette. Kétségbeesett félelem fogott el, s egyszerre iszonyú felismerés szorította össze a szívemet.

Az aranyérc! Az aranyérc, melynek a Holdon oly csekély súlya volt, most, a Föld felé közeledtében kezdi felvenni földi súlyát és egyre nehezebbé válik! A zuhanást fékező rakétáim pontosan kiszámított energiája pedig nem számolt a magammal hozott súlyos kővel és nem bír vele!

Mit folytassam tovább? Tehetetlen voltam! A kő kötelékeit el nem vághattam, hiszen az ajtót már a légnyomástól sem tudtam volna kinyitni. Fékező rakétáim sorra elfogytak, a Föld már az orrom előtt száguldott, utolsóként kioldott ejtőernyőmet pedig a roppant súlyú érc egy másodperc alatt kifordította. Rakétám ezekután a rettenetes nagy darab arannyal rázuhant a Földre és mélyen befúródott a föld alá.

Így pusztultam el, teljesen ostoba módon és utóbb még az is kiderült, hogy a Hold kráteréből keservesen kibányászott nagy kövem nem is aranyrög volt, hanem ócska dublé!...

Somogyi Pál

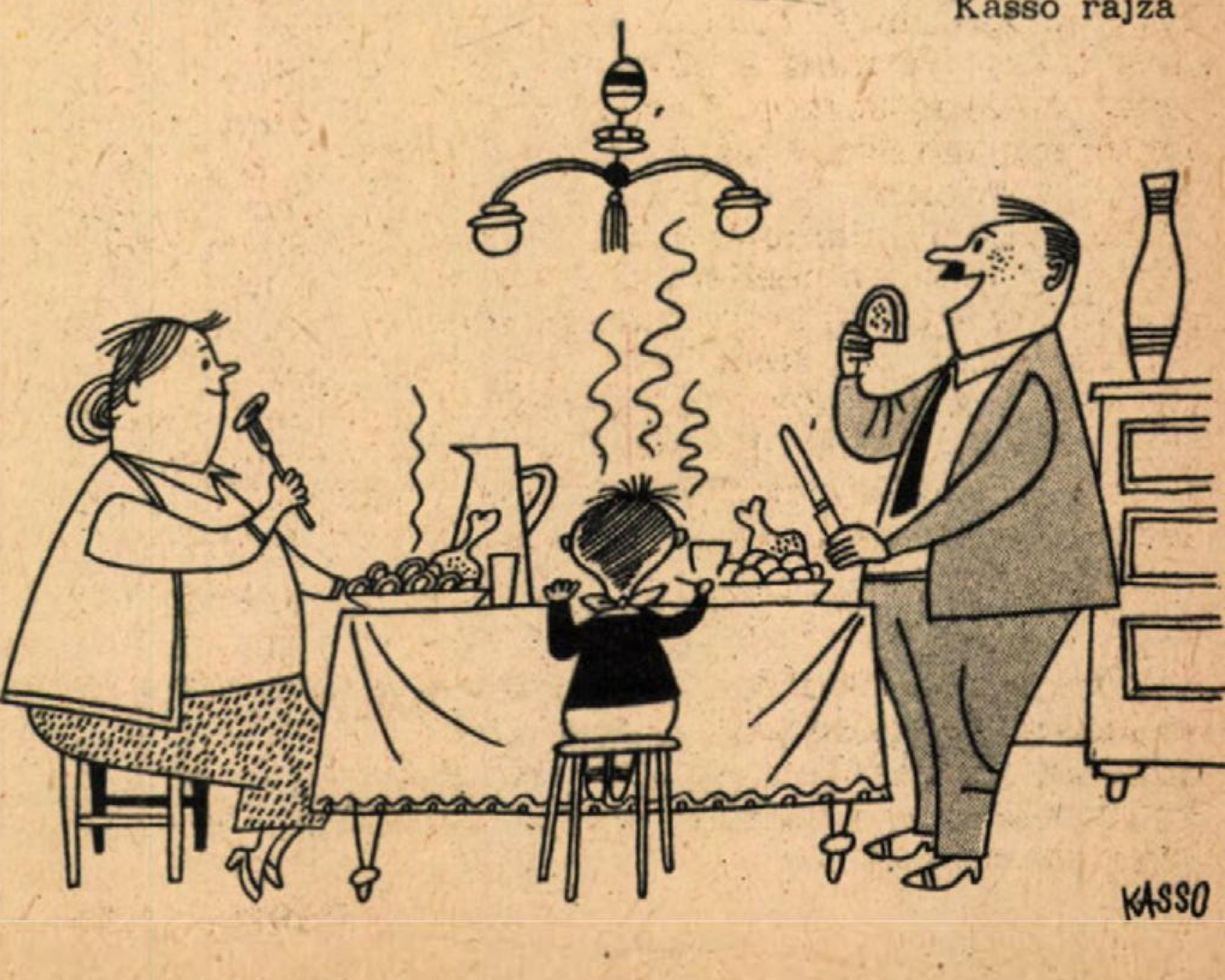
Hófúvás után

Réber László rajza

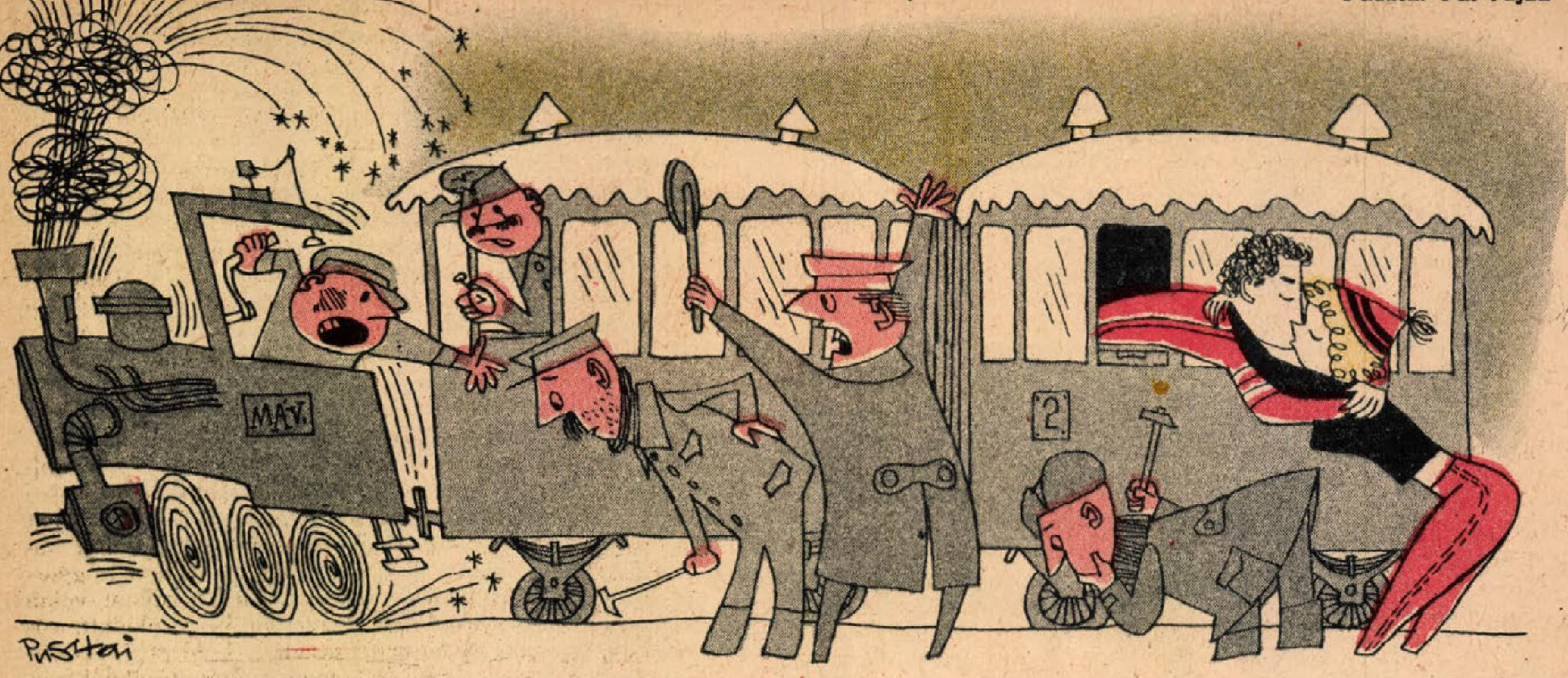
Az ülőkalauz otthoni pihenője

Kasso rajza

A szerelem ereje

Pusztai Pál rajza

Tanmese

Egy hangya és egy elefánt találkozott az erdőben. Köszöntötték egymást, aztán beszélgetni kezdtek. A világ azonban kicsi, s ahogyan ez lenni szokott, hamarosan közös ismerősre leltek. A közös ismerős egy ember volt: Lébenkunszt Benedek.

Az elefánt így kezdte a szót:

— Ismerem jól ezt a Lébenkunsztot. Nyápic, vézna alak. A lábai olyan vékonyak, hogy járni is alig tud rajtuk. A karjai gyöngék, a múltkoriban láttam, amint éppen fát vágott. El sem mondhatom, kedves hangya barátom, hogy mennyit nevettem. Egy hitványka kis fadarabot akart széthasogatni. A feleségének kellett a fa a tűzgyújtáshoz. Láttad volna, hogy erőlködött. Csurgott az izzadtság is róla. S ha tudnád, hogy milyen gyáva. A múltkoriban — éppen vizet ittam a tóból — gyanútlanul felém közeledett. Aztán meglátott és megtorpant. Én is ránéztem — mulatságos kis figura volt ugyancsak — és rámordultam. Láttad volna csak azt az ijedtséget! Olyan fehér lett, mint a csiga háza és visítani kezdett. Aztán megfordult, s vékony karjait égnek tárva elrohant. Talán még most is fut, ha el nem fáradt azóta.

— No, szóval ilyen egy figura az a te barátod.

A hangya illedelmesen meghallgatta az elefántot, aztán így szólt:

— Nincs igazad, kedves elefánt. Én is jól ismerem Lébenkunszt urat, de ő egyáltalán nem ilyen ember. Ő nagy és hatalmas, félelmetes karjai vannak és súlyos lábain úgy áll, mint a kőszikla. Én is láttam a múltkoriban favágás közben. Láttad volna csak mint hasította ketté egy hatalmas fát egyetlen csapással. S a hangja... A hangja olyan, mint az égzengés. Ha mi hangyák ezren is kiáltanánk, az is csak halvány cincogás lenne az ő szava mellett. S ha tudnád, milyen bátor! A múltkoriban is, amikor a kertjébe tévedtem, meglátott és felém jött. Nem ijedt meg, esküszöm, egy cseppet sem, inkább bátran közeledett és hatalmas lábaival reám akart taposni. Én rémülten futkároztam ide-oda, s csak a véletlennek köszönhetem, hogy életben maradtam. Azóta is a hideg lel, valahányszor meglátom.

Mindebből az a tanulság, elefánt barátom, hogy tisztelni és becsülni kell a nálunk különbeket.

Lébenkunszt Benedek pedig kileste, kihallgatta a beszélgetést, s amikor az elefánt odábbállt, felkereste a hangyát, rálépett és a cipője sarkával széttaposta. Aztán hanyatt-homlok hazarohant, mert meghallotta, hogy közeleg az elefánt.

Szilágyi János

Közvélemény-kutatás

– Bocsánat, mi a véleménye a közlekedésről?

Maradi atya

Toncz Tibor rajza

– Te, apa, nádpálcával – az űrrakéta korában?!...

Le a bürokráciával.

KÉTSZER EGY NEM LEHET KETTŐ!

Mottó:

„A józanész az emberi cselekvések törvénye. Persze, vannak még kivételek”.

(Kovács János budapesti filozófus, XX. század.)

Vidékről jöttem haza Budapestre. Vonatérkezéskor a Déli pályaudvaron a szokott helyzet: hatvanan tiportuk egymást szakadó esőben a jelen-

levő négy taxiért, aztán vártunk az egyenként befutó újabb kocsikra. (Mivelhogy a Déli vasútnál ne is álmodj villamosról vagy autóbuszról: tízkilós csomagon és bizonyos koron felül úgysem bírod a távgyaloglást a megállóig.) Tehát: vártunk.

Dulakodás közben egy kedves öreg parasztnénihez szorítottak. Hirtelen ötlettel megkérdeztem, merre megy. Az Izabella utcába. Magam a Majakovszkij utcában lakom — felajánlottam hát neki a védés dacszövetséget. Elfogadta. És megtörtént a csoda. A tizenkettedik taxi éppen mielőttünk állt meg. Villámgyorsan begyömöszöltem a nénit, belöktem a csomagjainkat, és boldogan betelepedtem magam is. A vezető megmarkolta a volánt, én meg azt kérdeztem a mellettem ülő nénitől, hányas számú ház előtt tegyem le.

A gépkocsivezető felháborodottan hátrafordult:

— Hogyan? Önök nem tartoznak össze?

Szégyenkezve, de gyanútlanul bevallottam:

— Nem.

— Akkor tessék kiszállni! mondta ő.

— Miért? — kérdeztem én.

— Mert az utastársulás tilos.

— Miért?

— Csak. Vállalati rendelet — közölte.

— Uram és elvtársam! esedeztem én. — Negyven ember öli itt egymást. A józanész azt diktálja, hogy minél előbb szét legyenek fuvarozva a várakozók. A kocsiban elférünk ketten. Majdnem egy helyre megyünk.

— Tilos — mondta. — Vállalati rendelet, ha mondom.

— És ha azt hazudtam volna — sóhajtottam bágyadtan, hogy a néni az édesanyám? a kishúgom? vagy az ángyomtérgye?

— Akkor elvinném. De a társulás tilos. Tessék kiszállni.

Kiszálltam. Hetven perccel később jutottam kocsihoz, társulás nélkül.

De legalább volt időm gondolkodni. És rájöttem, hogy az ügyben mégis a józanész győzött! A taxivállalat józanesze: nem az a fontos ugyanis, hogy az utasok hazamehessenek, hanem az, hogy a húszforintos viteldíjat két utas két kocsiban gubérálja le ugyanazért az útért.

E. J.

Baleset ellen szedjen — fegyelmit

Vörösmarty László busz-kalauz múlt év október 26-án pontosan megjelent az esti váltásnál, bement a busz vezetőfülkéjébe, elhelyezte kis motyóját, majd lelépett a kocsiról. Itt kezdődött a baj. Olyan szerencsétlenül ért aszfaltot a lába, hogy utána alig tudott ráállni. De azért hősiesen visszabicegett a kocsiba és végezte a munkáját. Ledolgozta az éjszakai műszakot, pedig egyre dagadó lába már majdnem szétnyomta cipőjét. Másnap bement az újpesti SZTK-ba, ahol megállapították, hogy lábfejében csonttörés van. Négyheti kezelés után újra jelentkezett a munkahelyén, mikor is az Engels téri főnökség útján levelet adtak a kezébe.

Azt gondolta szegény: megdicsérik hősies helytállásáért.

Tévedett. Szóról szóra ez állt a levélben:

„Figyelmeztetés.

F. évi október hó 26-án teljesített szolgálata közben Ön olyan vigyázatlanul lépett fel a G0—527. rsz. gépkocsi vezetőfülkéjének lépcsőjére, hogy megcsúszott és bokája megsérült. A sérülés következtében négy hétig volt betegállományban.

Vigyázatlanságáért figyelmeztetésben részesítem és felhívom, hogy a jövőben nagyobb figyelemmel lássa el munkáját, mert hasonló figyelmetlenség esetén fegyelmi úton fogok eljárni.

TÓTH MIHÁLY

forg. és ker. oszt. vez.
16. sz. Autóközl V.”

*

Reméljük: a címzett akár a lelépésnél, akár a fellépésnél legközelebb jobban meggondolja, mielőtt a lábtörés léha gyönyörében részesíti magát...

LEVÉL a valódi érdekvédelemről

Tisztelt Uram!

Remélem, elhiszi nekem, hogy nem szándékoztam hallgatózni a tihanyi községi tanács szerény elnöki rezidenciájának előszobájában, amikor Ön az elnökasszonnyal vitatkozott egy tihanyi villa sorsáról. Az elnöki szoba ajtaja nyitva állt és így kénytelen voltam tudomást szerezni az ott elhangzottakról, noha én csupán azt óhajtottam megtudakolni a tanácsházán, vajon miért írják ki kevély, nagy festett betűkkel a faluvégi volt istálló vakolatlan falára, hogy „VÖRÖSMARTY MOZGÓKÉPSZÍNHÁZ”, mikor ezen nemcsak a falu népe, hanem Tihany csodálatos szépségeiben gyönyörködő nyári és téli üdülők is jóízűt kacagnak. Ugyanis méltatlan ezt az öreg és gondozatlan helyiséget a filmművészet hajlékának nevezni. Figyelmemet azonban az Önök fentebb említett vitája kötötte le, tehát gyorsan belenyugodtam abba, hogy Tihany község mozijának mostoha sorsán majd csak javít egyszer a Veszprém megyei Moziüzemi Vállalat már csak azért is, hogy ország-világ előtt ne kelljen szégyenkeznünk miatta!

A tihanyiak moziügyét így magamban elrendezvén, várakozás közben az Ön harcos, nem goromba, de türelmetlen és oktató hangját fogták fel hallószerveim. Ön azt bizonygatta, hogy az egyik Tihany-telepi kis villára, amely a közeljövőben felszabadul, csak az Önök vállalatának lehet igénye. Nyolc dolgozójuk üdülhetne ott, ha a községi tanács nem lenne olyan értetlen. Mármár az Ön pártjára áltam, mikor az elnökasszony határozottan, de hivatalos udvariassággal közölte Önnel, hogy a villát nem adhatja sem Önöknek, sem másnak, mert azt a tanács orvosi lakásnak, házi gyógyszertárnak és rendelőnek szánta. Ugyanis Tihanynak (sem a községnek, sem a fürdőtelepnek) nincsen orvosa, illetve volna már, de nem tud odaköltözni, pedig a falu ezerhatszáz lelket számláló népe nagyon várja...

Ön, e közérdekű érvet figyelemre sem méltatva, tovább vitázott. Felidézte a JÁRÁSI TANÁCS, a MEGYEI TANÁCS, sőt még a MINISZTERTANÁCS támogatását is az Önök igaza mellett, ami nekem semmiképp sem tetszett, mert némi fenyegetést éreztem a kicsi, falusi tanács elnökasszonyával szemben... Csak gondolatban szoríthattam meg az elnökasszony kezét, aki a felettes hatóságok nyomatékos emlegetésére, még nyomatékosabban közölte Önnel: nem él félelem szívében, mert meggyőződése szerint az idézett főhatóságok segíteni fogják a községet abban, hogy végre orvosa legyen.

Még annyit hallottam, hogy az elnökasszony kárpótlásképpen szívesen invitálta egész nyárra az Önök nyolc-nyolc dolgozóját a Tihanyi-révben most épülő 280 szobás, modern MOTEL szállodába! Mikor azonban Ön több rendelet felsorolásába és a valódi érdekvédelem ideológiai magyarázatába kezdett, én búcsúképpen és biztatásul ráhunyorítottam az elnökasszony előszobájában dolgozó, kedves mosolyú Margitkára és csendben becsuktam magam után a tanácsháza ajtaját.

Ne haragudjék, kedves uram, nem futotta már az időmből, hogy végighallgassam az Ön fejtegetését a valódi érdekvédelemről. A fentebb leírt körülmények miatt ugyanis nem láttam sem Önt, sem az elnökasszonyt — csak hallottam. De nagyon bízom abban, hogy Tihanynak rövidesen lesz orvosa és az Ön vállalatának dolgozói sem nélkülözik majd jól megérdemelt pihenésüket. Elmenőben ugyanis úgy láttam, mintha Margitka, a nép egyszerű gyermeke, aki velem együtt hallgatta végig a bent folyó beszélgetést, az írógép mellől visszahunyorított volna rám...

Földes György

Ludas Matyi elintézte

Az „Eurydike” címmel megjelent közlemény, amely egyes édességfélék idegen elnevezését bírálta, jó gondolatot vetett fel. Az édességárukat — tekintve, hogy a vevők nagyrésze gyerek — ismeretterjesztő névvel látjuk el. Könnyen kiejthető, ismert fogalmakra gondolunk.

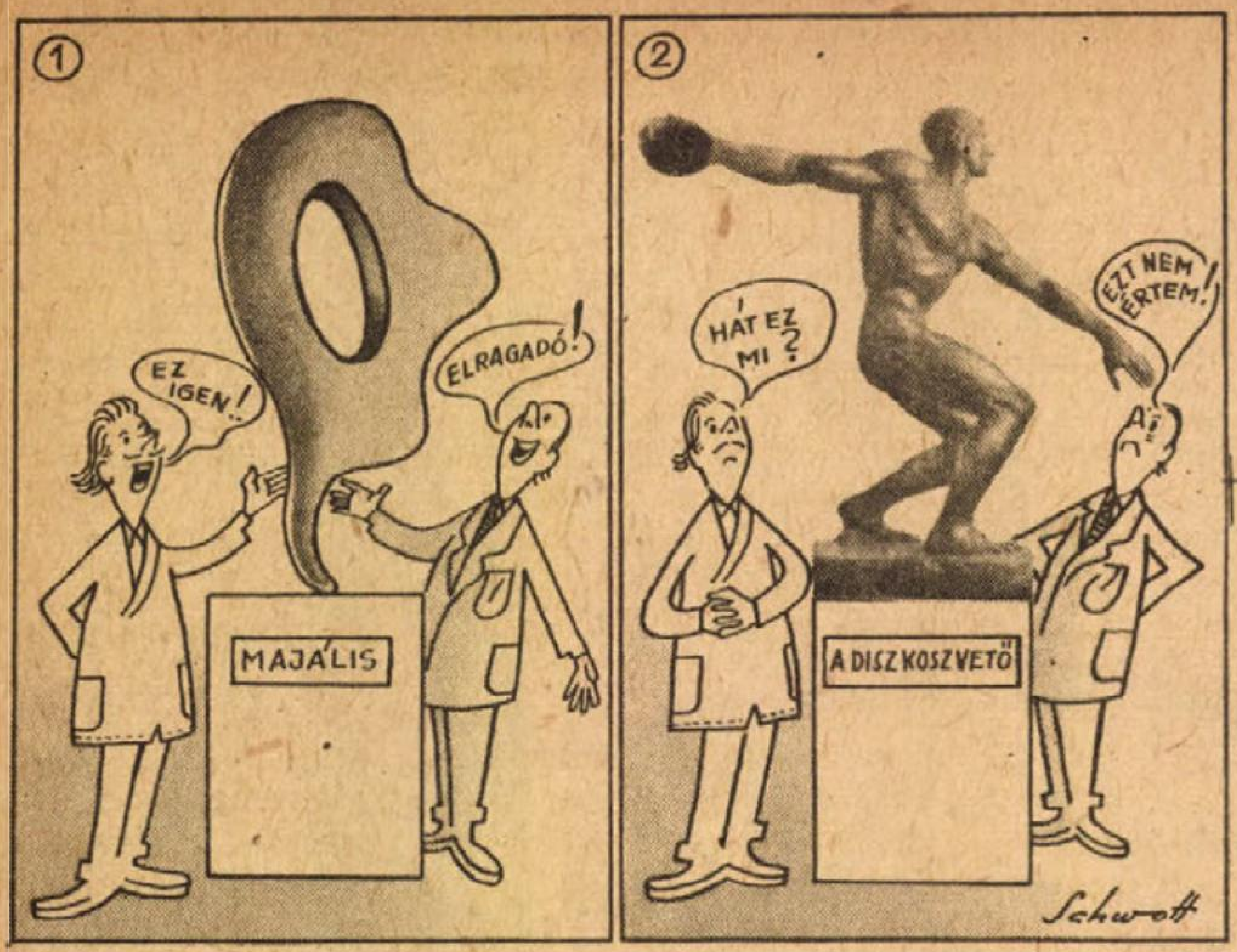
Belker. Min.
Élelmiszer Főigazg.

„Hizlalási szerződés egy kis akadállyal” című panasz ügyében vizsgálatot indítottunk. Megállapítottuk, hogy Újfalusi Andrásné ügyében a felvásárló szabálytalanul járt el, mert a hizlalási szerződéssel kapcsolatos szemle eredményéről sem a termelőt, sem a kirendeltségvezetőt nem értesítette.

Élelmezésügyi Min.
Állatforg. Igazg.

Műélvezők

Schwott Lajos rajza

Tánctanfolyam házaspárok részére

Sándor Károly rajza

Össztánc . . .

Nincs megállás!

Amikor az ismert kiváló író éppen vasárnap délelőtti sétáját végezte a Pasaréti úton, egyik tisztelője fürkésző mosollyal üdvözölte:

— Jó reggelt, mester! Egy kis testmozgás munka közben?

— Ehem . . . — morgott az író lereszkedően biccentve.

A tisztelő azonban nem az az ember volt, aki beéri udvarias közhelyekkel. Makacsul tovább kérdezett:

— Ha szabad érdeklődnöm, min dolgozik most a mester?

Az író összeráncolt szemöldökkel rázta a fejét:

— Jegyezgetek, jegyezgetek . . . — mondta hangsúlytalanul, aztán újabb biccentéssel jelezte, hogy már éppen eleget fecsegtek.

— Értem — mondta a tisztelő a beavatottak cinkos mosolyával. — Csak azt tessék mondani, hogy mai témájú lesz-e vagy történelmi tárgyú?

— Az ilyesmi munka közben dől el — válaszolta bosszankodva az író, aztán gyors istenönnelt morogva otthagyta tisztelőjét.

Határozottan mérges volt, mert mostanában eléggé gyakran gyötörték azzal a kérdéssel, hogy min dolgozik. Hogyhogy min dolgozik? Mintha neki mindig „dolgoznia" kellene valamin, mert a munka nemesít és jót tesz a szervezetnek. Talán a cipésmestert is izgatottan faggatják, hogy vajon új cipőn dolgozik-e, vagy csak a régieket toldozgatja-foldozgatja? Az író is olyan, mint az építési vállalkozó, aki ha befejezett egy új házat, épít egy másikat? A szabót is megkérdezik: min dolgozik, mester, új frakkon, zakón vagy felöltőn? De nem is jók ezek a hasonlatok, sántítanak, mert az élet bokánrúgta őket. Mert új cipőkre szükség van, a régieket ugyanis kitapossák, elnyűvik. Új ruhákra is szükség van, mert a régieket elkoptatják, elszakítják, kinövik. Új házakat is kell építeni, mert lakáshiány van.

De regényhiány nincs! Még sohasem panaszkodtak az emberek, hogy nincs betevő olvasnivalójuk, hogy pusztító regényhiány lépett fel. Az újszülöttnek sem kell ellenérzéssel gondolnia arra a pillanatra, amikor először veszi kezébe a Háború és békét, vagy A nyomorultakat. Lakáshiányról az egész világon beszélnek, de regénnyel el van látva az emberiség.

De túl mindenen, ő már elmondta az emberiségnek mindazt, amit csak akart. Sokáig belső mondanivaló feszítette, ezt kiadta magából, engedelmeskedett a művészet szent parancsának. Lehetséges, hogy a telhetetlen emberiség most olyasféle provokatív kérdéssel fordul hozzá, hogy min dolgozik, mester?

Szépen vagyunk! Majd elmegy meginterjúvolni Leonidast, hogy milyen új szoros védelmén dolgozik. Megkérdezi Simon Bolivárt, hogy tudna-e a nyilvánosságnak mondani néhány szót legközelebbi szabadságharcáról. Vagy mi lenne, ha görög vízumot kérne, felmenne az Olympos hegyére és megkérdezné Zeusztól, hogy min dolgozik, milyen új villámok várhatók a közeljövőben . . .

Sajnos, valamelyik lap az irodalmi műhelytitkok között már megírta róla, hogy új regényén dolgozik. Már megkérdezték tőle, hogy nincs-e egy közölnivaló regényrészlete. Egy kis regényrészletet talán még megírt volna, de egy egész regényt, elejével, közepével, végével, fejezetekkel, leírásokkal, párbeszédekkel, jellemekkel, konfliktusokkal, epikai hömpölygéssel . . .

Sokáig ingadozott, de egyre jobban összetorlódtak a feje fölött a hullámok. Amikor aztán Sanyikának új télikabát kellett, Sárikát pedig különvívásra iratták be, a harc eldőlt. Megadta magát sorsának.

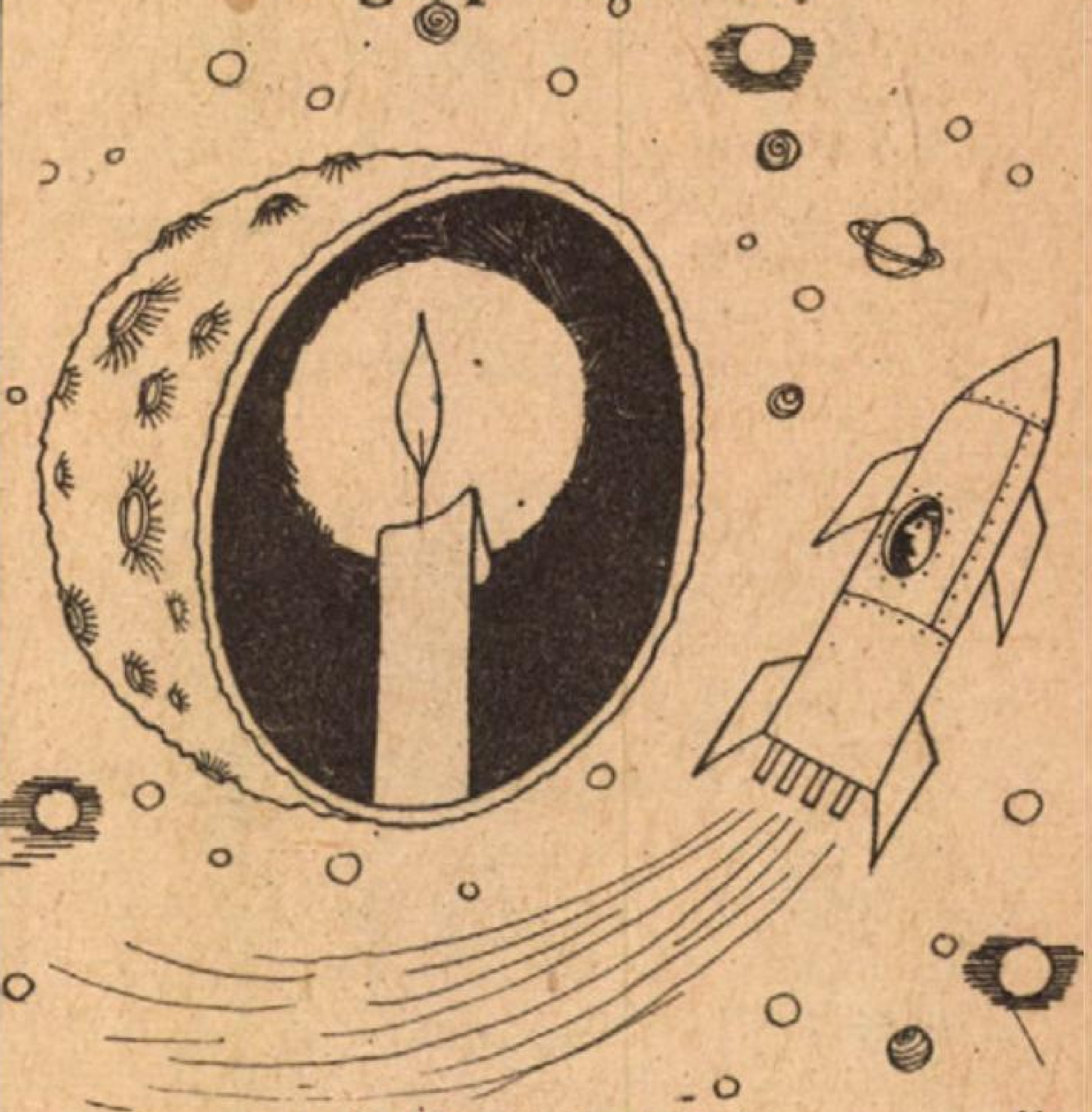
Egy csendes este leült az íróasztalához, hófehér kéziratpapírt tett maga elé és írni kezdett:

„Hajnalodott. Hűvös szellő borzolgatta a park fáit. Bágyadt rózsaszínű fény ömlött végig a tájon. A keskeny kerti úton fehér alak tűnt fel . . ."

Megállt kezében a golyóstoll és megdöbbenve nézte a leírt mondatokat. Borzalmas, suttogta, hát kezdődik az egész elölről?!

Feleki László

Meglepő látvány

A hold másik oldala

Minden helyzetben lovag

– Vigyázzon, Micike, ma nagyon csúszós a jég!

Biztos jel

Toncz Tibor rajza

– Úgy látszik, lesz téesz a faluban! Már leküldték Pestről az üzletszerzőket . . .

Az űr-állomásnál

Vasvári Anna rajza

– Akárcsak a 8-as busz! Amint egy kicsikét fagy, már nem közlekedik!

Idegenforgalom

Hegedűs István rajza

— Nincs! Minden szobánk foglalt!

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő. Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.